

ROTTERDAMSCHIE COURANT.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Gebourte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels... f 1.—
Leedre regel meer... 0.20
Andere Advertentien per regel... 0.20
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents
voor zegelgeld en 1 Kopieplaat der Courant.

Deze Courant behoort BIJVOEGSEL.

Comptabiliteit.

De trouwrede en de adressen van antwoord openen vooruitrijgt op de regeling van menig onderzocht wetgeving dat reeds lang, te lang wend uitsluitend. Wij verheugen ons in den goeden wil, den ijver die van weerszijde wordt aan den dag te leggen. Moge het werk ten beste des Lands gedijen, en te veel af te handelen en de Natie wordt 't moede: zij wil gehandeld hebben, en dat niet van ons zegge: delibante Senatu perit.

Regering belooft tamelijk veel: de vertegenwoordiging verlangt nog meer: het is een bemiddeld middel dat de laatste die in de vorige Zitting toch eenige zeer belangrijke voorstellen, haar doorlegging gedaan, onafgewerkt liet, nu op hare diep in ijver en voortvarendheid voorbij streeft. Moge wij niet verwachten waar zoo edele najver bereikt?

Wij, de zaken staan niet zoo fraai als men overalakkige beschouwing zou meenen. De Regeering zegt, het is waar, onderscheidene wetsvoorstellen gewigt toe, maar het is opmerkelijk dat zij er een belooft van eenig eigenlijk gezegd politiek te zijn. Vreesst zij in den strijd op dat gebied het te kunnen sulken delven? De Kamers van hare dringen vooraf op wetten van politiek aard. In de discussie over 't adres der Tweede Kamer werd de opmerking gemaakt dat de Kamer de onderwerpen waaromtrent zij voorstellen vroeg en behalve de toegezegde regeringsvoorstellen konnen afdoen; de juistheid der opmerking springt in het oog en behoeft geen nader betoog. Maar dan ook de bedoeling der Kamer niet geweest zijn om meer wetten te helpen maken, dan de Regeering wil voorstellen, maar andere wetten; en dan heeft de heer van Hoëvell in diezelfde discussie zeer juist opgemerkt dat de zaak hierop nederkomt; „het adres antwoordt keurt het plan de campagne van het ministerie niet goed; het keurt niet goed dat men eerst en vóór alles die onderwerpen wil regelen, die van de Troonrede vervat zijn; het adres van antwoord verlangt vóór alles regeling van de onderwerpen die het opnoemt.”

een politiek ooppunt zijn onder de laatste van belang: de regeling der verantwoordelijkheid van 's Rijks, geldmiddelen of de geldelijke verantwoording der Ministers, en het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen.

Door de wet op de geldelijke verantwoordelijkheid der Regeering zal tevens en voornamelijk moeten worden behandeld het hoogst betwiste punt des ministerieele bevoegdheid ten oprigte van de beschikking over Lands gelden en het aansaan van geldelijke verantwoordingen ten laste van den Staat. Het laatste trad de behandeling in de Tweede Kamer der conceptie. Woorden zeer op den voorgond en werd op in de dagbladen in verschillende zin bevestigd. 't Was een nieuwe strijd op een oud gebied. Want 't is een dwaling van sommige publicisten, als zij meenen dat de twistvraag eerst uit die discussie ontstond. Zij was reeds jaren geleden (in de Zitting van 1851—52) bepleit in de stukken tussen de Regeering en de Tweede Kamer gewisseld. De subsidie aan de Rijnspoorweg-Maatschappij was de vernameling van haar spoor om te verhooren. De stand van partijen verschillend: toen de Ministers Thorbecke en van Boven, die goedkeuring der bij overeenkomst aan de Maatschappij toegezegde subsidie door de Wetgevende vergadering noodzakelijk was, terwijl daarentegen de Tweede Kamer in haar Kind-Verdrag de vraag opperde: of de subsidie daardoor niet „enigermate hare bijvoegde waarde mistekend.” (*) De vraag was overigens juist gesteld, even als bij de kwestie die er reeds vroeger ontstond over den koop, door de Regeering gedaan, van het gebied Bourbon. De twist raakte niet aan de subsidie, maar mag echter geen tijdelijk bijeen komen. Het baat het toch een wet noodig te hebben voor de wetgeving om de Staat te verhooren, in den vorm van

contractuele verplichtingen, met hoedanig koning bezwaard worden? Maar de wet op de geldelijke verantwoordelijkheid wordt dubbel noodzakelijk, want dat was is wat de Minister van Koloniën verachtte, dat, zonder die, eene regeling van het beheer der koloniale geldmiddelen „bijna onmogelijk” kan worden tot stand gebracht.

De beginselen van ons Staatsrecht, de uitdrukkelijke voorschriften der Grondwet gedoogen niet dat een zoo ruimsaam deel van 's Lands gelden nog langer blijven overgeleverd aan de willekeur van een ambtenaar. Die ambtenaar, de Minister van Koloniën, is in zijnen kring almagtig zoolang de wet niet het beheer der gelden heeft geregeld; tegen hem mist de Vertegenwoordiging het eenige afdoende dwangmiddel om hem het regeren onmogelijk te maken: het weigeren der benodigde gelden. Zij kan immers wel goed en fraai de Begrooting voor Koloniën afstemmen, maar wat zou een stoutmoedig en hardnekkig Minister beletten, bij den gunstigen staat waarin de koloniale kas verkeert en die, naar wij hopen en vertrouwen, niet spoedig veranderen zal, uit de koloniale middelen selve in de behoeften van zijn departement te voorzien en op die wijze de geheele begrooting onspoedig te maken en zich daar buiten te helpen?

Die mogelijkheid moet afgesneden, die onajn oopgeruimd worden.

BUITENLAND.

ENGLAND.

LONDEN 1 October.

(Particuliere Correspondentie.)

Het hoofdonderwerp onzer bladen is heden morgen de capitulatie van Ancona. Met algemeene vreugde commentarieren zij die heugelijke gebeurtenis. Zaterdag vermoedde ik in mijn brief den val dier vesting, die gedurende mijn schrijven schijnt te hebben plaats gehad. Het zal mij nu geen zinnis verwonderen, indien de Koning van Napels zich spoedig uit de voeten maakt; zijne laatste hoop, — eene vereniging met Lamorieiere, — is in rook verdwenen. Naar ik verneem hebben de oorlogschepen, die zich voor Ancona bevonden, reeds bevel ontvangen zich naar Napels te begeven. Garibaldi zal nu een krachtigen steun in de Sardische troepen vinden en de Napolitaansche soldaten spoedig dwingen den aftog te blazen. De Times is heden weder minder gunstig jegens Garibaldi gestemd. De grootste hinderpaal voor de Italiaansche eenheid is, volgens dat orgaan, de onverschillige gelidder die afte de Italiaansche eenheid mogelijk heeft gemaakt, en de gelukkigste gebeurtenissen voor Italië zijn de teleurstellingen van den grooten held bij Capua en de Valtarno.

De Morning Chronicle tracht Napoleon's interventie in Rome zooveel mogelijk te verdedigen. Frankrijk's staatkunde om den Paus zoolang mogelijk te Rome te houden, was juist gewenscht, voor Italië, want de vlugt van den Paus of een aanval op zijn geestelijk gezag zou aan Oostenrijk een gunstig voorwendsel hebben opgeleverd om Italië aan te vallen, en dit moet men trachten te voorkomen. Dit bevestigt mij in het gevoelen dat ik u in mijn vorigen mededeelde, dat het zenden van versche troepen naar Rome geenszins eene oppositie tegen Victor Emmanuel of de Italiaansche zaak te kennen geeft. Hetzelfde blad deelt onder zijne telegrafische berichten de volgende belangrijke inlichting van zijn Berlijnschen correspondent mede: „Het kabinet van St. Petersburg heeft onlangs het Pruisische Gouvernement geraadpleegd nopens de wenschelijkheid om hunne vertegenwoordigers uit Turijn terug te roepen. Ik heb reden om te gelooven dat het antwoord van het Kabinet van Berlijn de strekking had om een dusdanigen stap op het oogenblik als voorbarig te doen beschouwen. Zoolang Riemonit weigert Venetië aan te vallen, zal de Pruisische Minister niet worden teruggeroepen.” Onze bladen bewaren het stilzwijgen omtrent de ontmoeting te Warschau. In politieke kringen spreekt men met zeer veel ernst over de reis van onze Koningin en tracht die in betrekking te brengen met de ontmoeting van de Keizers van Rusland en Oostenrijk, ja, men gaat zelfs verder en zegt dat onze Koningin in direct deel aan hunne plannen neemt. Dit is evenwel bespottelijk en ongerijmd. Onze Regeering zal gewis trachten de despotische plannen van Rusland en Oostenrijk tegen te gaan, maar zal daar nimmer deel aan nemen.

De autoriteiten van Gravesend hebben aanschrijving ontvangen, dat H. M. den 20 October van hare reis van het Vasteland zal terugkeeren.

Edwin James is alhier van Napels teruggekeerd. Een aantal cliënten verbeidde hem reeds lang met pijnlijk ongeduld.

Het gezin vrijwilligers, die zaterdag van Harwich aan boord van de stoomboot Emperor vertrokken, bestond uit 450, niet uit 800 man gelijk sommigen beweren. De boot zal den 5 dezer te Napels aankomen.

Ben Schot, Clark Stanton genaamd, is door eenige politieke vrienden van Garibaldi naar Napels gezonden om diens borstbeeld te maken. Op weg van Sicilië naar Calabrië vond hij den edelen held te midden van zijn mantel gewikkeld gerust slapende in de open lucht. Hij had de eer om naast zijne zijde voorbeeld te volgen en hem 's morgens eenige dépêches

te overhandigen waarmede hij belast was. De dictator fracht de spanning van den beeldhouwer zooveel mogelijk te vermakkelijken.

Het Koninklijke stoomschip America, kapitein Millar, is te Queenstown aangekomen. Het brengt 66 passagiers mede. Van Honduras vertelt men dat het Britsche oorlogschip Icarus de vreesen onder Alvarez naar de plaats waar Walker gelederd was overvoerde en dat Walker en zijne manschappen gevangen werden genomen en naar Truxillo gevoerd. De autoriteiten van Honduras hadden besloten Walker en een zijner kolonels dood te schieten. Van Vera Cruz meldt men dd. 2 september dat 14,000 liberalen op de hoofdstad aanrukten, Miramon bevond zich in de stad met 7000 man.

In de Golf van Mexico waddende den 15 ll. een hevige storm. Verscheidene schepen werden op strand geworpen en er werd veel schade veroorzaakt. Den 17 ll. bezocht de Prins van Wallis de Amerikaansche zijde van de Niagara watervallen en het Goet eiland.

De Hamburger en Amerikaansche company-mail-schroefstoomboot Beersia, kapitein Miles, is te Southampton aangekomen. Zij brengt 107 passagiers en 147,000 dollars aan specis mede.

Men bericht hier dat de Nederlandse Regeering den heer Heldewer als ambassadeur naar Turijn heeft gezonden.

De Globe bevat heden avond een brief uit Berlijn, waarin gemeld wordt dat de Prins Regent den 6 dezer zich naar Warschau zal begeven. De schrijver zegt dat het Kabinet van Berlijn en dat van St. Petersburg alle diplomatieke maatregelen zullen nemen om te verhinderen dat de ontmoeting den schijn zal hebben van een vijandig karakter tegen een der Europeesche Mogendheden, meer bijzonder tegen Frankrijk. De organen van het Russische Kabinet ontkennen dat het met Oostenrijk in eene goede verstandhouding verkeert. Napoleon heeft geen stap gedaan om een uitnodiging te ontvangen. Had hij dit verlangd, het zou hem ongetwijfeld zijn toegestaan. Het Engelsche Kabinet heeft niet gewaagd een afgeant naar de conferentie van Warschau te zenden. Het is eene onwaarheid dat het Weener Kabinet in eene circulaire aan de Grootte Mogendheden verklaard heeft dat ten gevolge van den inval van Piemont in de Pauselijke Staten, het niet langer aan het beginsel van non-interventie zou verbonden zijn. Het Oostenrijksche Gouvernement heeft nooit officieel het beginsel van non-interventie gekend.

PS. Uit Parijs verneem ik dat Carlo Torre door Garibaldi tot Gouverneur van Benevento is benoemd.

— Uit de officiële staten blijkt dat de openbare inkomsten des Rijks in de gisteren gemaakte drie maanden £ 606,600 mindes dan in dezelfde drie maanden des vorigen jaars, maar over het geheele jaar £ 4,819,680 meer dan in dezelfde twaalf maanden des vorigen jaars hebben opgeleverd.

— De Times deelt de twee volgende dépêches mede: „Triest, zondag. De aangegeven oorzaak voor het bevel om de kustlichten op de Venetiaansche kust uit te blusschen is dat de agenten van Garibaldi heimelijk des nachts in de moerassen zijn doorgedrongen en aldaar peilingen gedaan hebben.” „Pesth, zondag. Men zegt dat, wanneer de vorige Constitutie van Hongarije niet door den Keizer hersteld wierd, eene weigering van betaling der belastingen in dat geheele Koninkrijk georganiseerd zou worden.”

FRANKRIJK.

PARIS 1 October.

(Particuliere Correspondentie.)

De Constitutionnel commentaricert op zijne beurt de nota in den Moniteur van gisteren.

„Frankrijk,” zegt het blad, heeft openlijk en bij elke gelegenheid verklaard dat het zich zelf beschouwde als de bewaker van het gezag des Vaders; dat het niet zou dulden dat zijne wereldlijke onafhankelijkheid werd aangerand.

De van van Frankrijk zal dus het belang van haar eigen roep, zoowel als in het belang der veiligheid van den Paus, voortgaan niet slechts het Vatikaan maar ook een groot gedeelte van het aloude erfdeel van St. Petrus te dekken.”

Het officieuze blad is het dus eens met la Patrie in de uitlegging der nota van den Moniteur, in den zin van eene bewaring van het erfdeel van St. Petrus, d. i. van Rome en zijn gemeentegebied.

Gij ziet dat het weinig verschildt of het programma, door de brochure „de Paus en het Congres” geschilderd, wordt verwezenlijkt.

Koning Victor Emmanuel heeft eene groote revue te Bologna gebonden; van daar begeeft hij zich naar de Marken en Umbrië, terwijl de heer de Cavour morgen aan het Parlement de besluiten der Regeering mededeelen en voor het Kabinet een votum van vertrouwen vragen zal.

De Koning nadert meer en meer de Napolitaansche grenzen, die door den generaal Ciadini reeds zijn overschreden. Men verzekert dat de Piemontesche troepen het beleg zullen slaan voor Gaëta en de Napolitaansche soldaten in den rug zullen aantasten. Men wil aldus Koning Frans II dwingen den grond der Beide Siciliën te verlaten, opdat Victor Emmanuel zich naar Napels zou kunnen begeven en er zelf de aanhechting zou kunnen afkondigen en tevens verwezenlijken.

De heer Nigra zou heden uit Parijs vertrekken; hij begeeft zich naar Turijn, waar hem de portefeuille van buitenlandsche zaken wacht. De heer Nigra, die door den heer de Cascur is gemaakt tot hetgeen hij is en die zeer aan dezen is gehecht, kon ook de diplomatieke vormen, en de heer de Cascur kon mogelijk eene betere kans doen op een oogenblik dat hij eene onbepaalde magt verlangt in den Minister-

raad. Hij blijft president van dien raad en noemt ad interim de portefeuille op zich van binnenlandsche zaken, welke hij, naar men zegt, definitief zal behouden, daar de heer Farini tot andere functien, hetzij in de Marken, hetzij in Umbrië, zou geroepen worden.

Men schrijft uit Turijn aan l'Opinion Nationale dat een geheel artilleriepark te Genoa is ingedeeld, — men zegt niet met welke bestemming, maar men kan gissen dat het naar Gaëta of Capua is.

La Patrie en le Pays loegenstraffen heden avond, nagenoeg in dezelfde bewoordingen, de waarheid eener dépêche van het agentschap Reuter, ook door a opgenomen, betrekking hebbende tot een gesprek tusschen Prins Gortschakoff en onzen ambassadeur, den heer de Montebello.

La Patrie spreekt tegelijkertijd het gemacht tegen van een uitstel der ontmoeting te Warschau; zij verzekert dat de bijeenkomst zal plaats hebben in den loop van oktober.

Ziehier een bericht door l'Ami de la Religion afgegeeld en over hetwelk niet geringe veel gesproken wordt. De Paus zou, in plaats van een toevlugt te zoeken in eenige stad van een Katholiek Staat, achtereenvolgens de verschillende Katholieke landen doorreizen, ten einde aldus eene uitbarsting der godsdienstige gevoelens uit te lokken. Het twiפל of die pelgrimstogt plaats zou mogen hebben in Frankrijk; de Regeering zou zich verzetten tegen manifestaties die, onder een godsdienstig voorwendsel, een karakter zouden hebben van vijandigheid tegen het wereldlijk gezag des Keizers en tegen zijne politieke handelingen. Gisteren is de generaal Bosco door den Keizer ontvangen geworden, die in hem den moed heeft willen beeren van den soldaat, die aan zijne vrees en aan zijn Vorst trouw is gebleven. Van al de Napolitaansche uitgewekenen te Parijs heeft men alleen achtung voor den laatsten verdediger van Sicilië.

Volgens la Patrie zou het stoomfregat Governolo, van de Sardinaische marine, den 27 september de haven van Triest verlaten om naar Genoa terug te keeren. De Governolo heeft de Oostenrijksche onderdanen, die behoorden tot het Pauselijke leger en als zoodanig krijgsgevangenen waren gemaakt, naar Triest overgebracht. Bij het vertrek van het fregat had men uit Weenen bevel ontvangen om nieuwe maritieme uitrustingen in de Oostenrijksche haven der Adriatische zee te bewerkstelligen.

Wederom eens van onze vrijheden, die in gevaar is gebracht! De verkiezingen voor den gemeenteraad van Marseille zijn vernietigd geworden bij besluit van den Raad van Prefectuur. In afwachting dat een nieuwe gemeenteraad zal zijn gekozen, hetgeen ongetwijfeld nog zeer lang zal duren, heeft de Keizer de administratie van het geheele departement aan den heer de Maupas, senator, opgedragen, wiens bekwaamheid nog slechts weinig op de proef is gesteld. De stad Marseille bevindt zich in denzelfden toestand als Lyon. De prefect van Marseille, de heer Besson, is tot Staatsraad benoemd.

De Constitutionnel bevatte dezer dagen een uitvoerigen brief, door den heer Mirès, den financier, eigenaar van den Constitutionnel en van den Pays, aan den prefect van de Seine gerigt. De beweegreden van dit schrijven is het verzoek om de opheffing der townships aan de beurs; maar alvorens tot de zaak zelf te komen, treedt de heer Mirès in algemeene beschouwingen, die opmerkelijk genoeg zijn om hier samen te vatten, ofschoon zijne opmerkingen mij vrij eenzijdig voorkomen.

„Ik heb opgemerkt, zegt de heer Mirès, dat terwijl de financiers en de industriëlen de politiek ondergeschikt maken aan de financiële en industriële ontwikkeling, de officiële wereld alleen aan de politiek de gelukkige of ongelukkige resultaten toeschrijft.”

Vervolgens stelt de heer Mirès vast dat het niet de politiek is, door eene Regeering in hare betrekkingen tot andere Regeeringen gevolgd, die de vruchtbaare magt van een Land vermeerderd of verminderd, d. i. dat het niet de politiek is, die inderdaad uitloeft op de financiële markt en diensvolgens op den atoffelijken voorspoed van het Land, maar dat het integendeel de meerdere of mindere bloei van de geldmarkten van een Land is, waardoor invloed wordt uitgeoefend op zijne politiek, en hij verklaart die stelling door te zeggen dat de buitenlandse gezanten, inruddersheid belast met den binnenlandschen toestand gade te slaan, aan hunne Regeeringen inlichtingen mededeelen, ten gevolge van welke deze meer of minder inschikkelijk, meer of minder eischend worden gemaakt in hunne betrekkingen met het Land.

Het regt van toegang tot de beurs (l'ancien pot persoon) doet afbreuk aan de levendigheid der markt en bij gevolg gaat het openbaar vertrouwen, welke thermometer de koers der rente is, gelijktijdig naar de laagte; de bij ons geneceerde gezanten zien hoe zich onrust in het Land openbaart en de vreemde Mogendheden achten het oogenblik gekomen om twiפל met ons te zoeken. Ergo: men moet de entree-gelden aan de beurs afschaffen.

Ziedaar in hoofdzaak de redenering van den heer Mirès. Eenige van de feiten, welke hij aanvoert, zijn waar; maar ze tot hunne uiterste consequentie doordringende, bouwt hij er valsehe beginselen op; met welke een speculant en een beurswaaier zich kan verzoenen, maar die door het gezond verstand van het volk worden gewraakt.

— Bij Keizerlijk besluit van 29 september is de graaf de Lesseps, directeur der consulaten en der handels-aangelegenheden bij het ministerie van buitenlandsche zaken, tot de waardigheid van Senator verheven. Een ander besluit draagt den senator de Maupas het beheer van het departement der maanden van de Rhônes op.

— Bij besluit van 18 september, te Algiers uitge-

vaardig, wordt ten behoeve van elk der drie provincien van de Afrikaansche volkplanting eene gift in onroerende goederen toegestaan, de inkomsten waarvan uitsluitend voor de uitgaven der hospitalen en burgerlijke gasthuizen moeten worden aangewend.

BELGIË.

BRUSSEL 1 October. — Toen de Koninklijke Familie gisteren middag Doornik bereikte werd zij aan het station door den burgemeester dier stad, aan het hoofd van den gemeenteraad, verscheiden leden der beide Wetgevende Kamers en regterlijke ambtenaren, alsmede door den minister van buitenlandsche zaken, den heer Devrière, opgewacht. Maar een minder gewoon schouwspel leverde het op dat al de Doornik geboren officieren van het Belgisch leger zich tot datzelfde doel aldaar vereenigd hadden, namelijk zeven generaals en niet minder dan honderd vijf en zeventig officieren van lagere rangen. Denkkelijk zou geene andere stad in het Rijk een zoo groot aantal kunnen opleveren. Doornik was dan ook van ouds eene zeer krijgshaftige stad. Na de tot hem gerigte aanspraken beantwoord en de revue over dat korps officieren gehouden te hebben, reed de Koning met de Prinses en de Prinses naar het bisschoppelijk paleis, waar vertrekken voor hen in gereedheid gebragt waren. Lange hunnen weg waren de leden der talrijke genootschappen en vereenigingen van verscheiden aard, die Doornik binnen zijne muren bezit, geschaard. Verscheiden eerepoorten waren opgerigt, en men zag vele vensters met veelkleurige en prachtige Doornikse tapijten, vlaggen enz., versierd.

Na ongeveer een uur in de vertrekken van het bisschoppelijk paleis uitgerust te hebben, keerde de Koning naar de groote markt terug, om van de aldaar opgerigte estrade het defileren der genootschappen, der gemeenteraden, ook van naburige plaatsen, ja men mag zeggen der geheele bevolking te zien, hetwelk bijna twee uren en dus veel te lang duurde. Tot degenen welke zich daar vertoonden behoorden ook de bloemenverkoopsters der stad, in wier naam de oudste van allen, eene bijna negentigjarige vrouw, den Koning een fraaijen bloemruiker aanbod.

Des avonds werd een luisterrijk banket gegeven. Na de afreis der Koninklijke Familie naar Bossuyt, die op heden morgen ten tien ure bepaald was, zou de Gemeenteraad een prachtig dejeuner voor de ongeveer tweehonderd Doornikse officieren aanrigten.

DUIJTSCHLAND.

WENEN 29 September. — In militaire kringen verzekert men dat het opperbevel over het Italiaansche leger den Aartshertog Albrecht zal worden opgedragen en dat de generaal von Benedek hem als *ad latus* en chef van den generalen staf des operatielegers zal worden toegevoegd.

De heer Maager, lid van den Rijkraad voor Zevenbergen, die zich in de jongste zittingen van den Raad zoo zeer heeft onderscheiden, is door den Keizer in bijzonder gehoor ontvangen. Heden morgen ontving hij eene deputatie uit geloofgenooten van de Augsburgsche en Helvetische Confessie, om hem dank te betuigen voor wat hij in den Rijkraad tot handhaving der belangen van de Oostenrijksche Protestanten gesproken heeft.

Naar gezegd wordt, ontstond het weder onder de wapenen roepen der verloofde groote zwarigheden en schijnt, vooral in Hongarije, moeijelijk ten uitvoer te brengen, naardien zeer vele zich daaraan onttrekken. Zoo zou, onder anderen, een groot deel der manschappen van het regement Frans Karel naar het Bakonijerwoud gevugt zijn en een derwaarts gezonden jagerbataillon het tot hertoe niet beproefd hebben aldaar toe te dringen.

De preventive maatregelen die men tot handhaving der openbare rust in Italië door de verwijdering en internering van uit een staatkundig oogpunt gevaarlijke personen genomen heeft, worden nu ook tot Hongarije uitgestrekt.

Sommigen meenen, wat nochtans zeer moeijelijk valt, de geheime plannen van Keizer Napoleon voor de naaste toekomst te doorgronden. Is hunne gissing juist, dan zullen, na wat korter of langer tijdsverloop, Fransche troepen, onder het een of ander voorwendsel, het Koninkrijk Sardinië binnenrukken en zich aan de Pô verzamelen. Waarschijnlijk zal men verder Garibaldi den aanval op Venetië eerst alleen laten maken, terwijl intusschen reeds gezegd zou zijn om, door het verwekken van onrust en opstand in Hongarije, eene gedeelte der Oostenrijksche krijgsmacht de handen te binden, hetgeen ook de beste wijze zijn zou om eene botsing tusschen Victor Emmanuel en Garibaldi te voorkomen. De Italiaansche kracht zal zich, zoo luidt de voorstelling verder, door de Fransche gerugsteund, in de eerste plaats alleen tegen Oostenrijk wenden, hetwelk, in het Venetiaansche zoo veel mogelijk getroffen, daarna uit Italië geworpen en gelijktijdig door binnenlandsche beroeringen geschokt worden moet.

Per Telegraaf.

LONDEN 2 October. De Morning Chronicle berigt, dat de Grootvorst Michael de verzekering heeft gegeven dat de Russische Regering geene handelingen op het oog heeft, die het misnoegen van Engeland zouden kunnen opwekken. De Regering van H. M. heeft op de vraag, hoe zij de bijeenkomst van Warschau beschouwt, geantwoord, dat zij zich het oordeel daarover voorbehoudt. Rusland, eindigt het blad, toont duidelĳk genegen te zijn tot toenadering ten aanzien van Engeland.

Spanje heeft aan de groote Mogendheden eene nota gerigt, waarin het protest van den Koning van Napels ondersteund wordt op historische gronden. De Spaansche Gezant te Berlijn heeft dit protest reeds overhandigd.

Tweede deplche.

Uit Beyruth wordt gemeld dat de generaal de Beaufort d'Hautpoul, commandant der Fransche expeditie in Syrië, aan Fuad Pacha heeft verklaard dat hij zich thans geheel ter zijner beschikking stelde. Ook zou genoemde generaal hebben te kennen gegeven dat de commissie voor de Syrische aangelegenheden niet de minstaanspraak heeft op de uitoefening van eenige wetgevende of uitvoerende magt, aangezien dit wordt beschouwd als uitsluitend gereserveerd aan de commissarissen van den Sultan.

MARSEILLE 1 October. Volgens berichten uit Rome hield de Paus in een den 28 september gehouden geheim Consistorie eene allocutie, de inhoud waarvan nog niet is uitgelekt. Terstond daarna had de kardinaal Antonelli een langdurig onderhoud met den heer Grammont, en vernam men vervolgens dat de Pauselijke Regering besloten had alleen Rome en Civita Vecchia te verdedigen en al het overige vooreerst aan zijna lot over te laten. Aanvankelijk was het de bedoeling ook Frosinone en Velletri te verdedigen, maar daarvan is afgezien en het ontvangen berigt dat de Piemontesen besloten hadden langs die plaatsen naar Napels op te rukken. Het Piemontesch hoofdkwartier in

Napels zal te Aquila worden gevestigd, reeds zijn de kwartiermakers derwaarts vertrokken.

Een der dagbladen van Napels verzekert dat van de negenhonderd manschappen van Garibaldi die Cajazzo verdedigd hebben slechts honderd aan de Koninklijke troepen ontkomen zijn, door naar de overzijde te zwemmen.

TURIJN 2 October.

Het berigt van het binnenrukken van Napels door de Sardijnische troepen is onjuist, even als het berigt dat de Paus Rome zal verlaten.

De admiraal Persano is gisteren avond alhier aangekomen.

Ten gevolge van Garibaldi's verbeterde gezindheid jegens Piemont heeft de staat van zaken te Napels een gunstiger aanzien verkregen. De heer Bertani is te Genoa aangekomen en wordt te Turijn verwacht.

LONDEN 2 October.

KOFFIJ. Ceylon Plantation 69/47. — THEE. Common Congo 15 a 15 1/2 d. — STIKKEA gevraagd. — RIJST. Bengaal 12/ a 12/6; Rangoon 10/6. — LIJWOLIE flaauw 30/ a 30/3. — TALK in loco 53 a 53/6; Oct./Dec. 53/3 a 53/6; Voorjaar 54. Afgel. 297, aangev. 1245 v. — IJZER. Schotsch 51/ a 51/3.

LIVERPOOL 2 October.

KATORN. Heden werden 8000 b. tot vorige prijzen afgedaan.

BERLIJN 2 October.

GRANEN. Rogge: Najaar 49 1/2, Voorjaar 46. — OLIE. Najaar 11 1/2, Voorjaar 12 1/2. Haver. Naj. 26, Voorj. 25. HAMBURG 2 October. OLIE: Najaar 26.3; Voorjaar 27.2.

MADRID 1 October.

Spanje 1 1/2 pc. 40.10; dito 3 pc. 48.

LONDEN 2 October.

De 3 pc. Geconsolideerden 93 1/2. Rusland 4 1/2 pc. 93 1/2; Spanje, Cert. 6 1/2. Mexico 3 pc. 22 1/2. Grenada 3 1/2 pc. 17; dito Uitgest. 6 1/2. Venezuela 4 1/2 pc. 24; dito Uitgest. 12 1/2.

PARIJS 2 October.

Frankrijk 3 pc. 68.95; dito 4 1/2 pc. 96. Credit Mob. 705. Spanje 1 1/2 pc. 39 1/2; dito binnenl. 3 pc. 46 1/2.

WIENEN 2 October.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 62.80; dito Nation. 5 pc. 74.30. Wissel Londen f 181.25.

Bij de gisteren avond plaats gehad hebbende 10de trekking der Oost. Cred. Loten a fl. 100, leening 1858, zijn de volgende 22 serien uitgetrokken, als: serie 69, 82, 93, 923, 1050, 1074, 1318, 1339, 1541, 1673, 1704, 1806, 1860, 2106, 2183, 2380, 2556, 2790, 3103, 3710, 4041 en 4142.

De hoogste prijzen zijn op de volgende aandelen gevallen, als op: Serie 1860 N. 17, a 200,000 Serie 2106 N. 63, a 3,000 " 1806 " 1, a 40,000 " 1339 " 35, a 3,000 " 82 " 38, a 20,000 " 1860 " 39, a 2,000 " 1318 " 80, a 5,000 " 2556 " 47, a 2,000 " 1806 " 84, a 5,000 Betaalbaar 1. April 1861.

Badensche aandelen a fl. 35.

Bij de op 29 september te Karlsruhe plaats gehad hebbende premietrekking der nummers, vervat in de op 31 augustus uitgetrokken serien, zijn de volgende hoogste prijzen op de daarmede staande nummers gevallen, als: op n. 220165, a 40,000; n. 259745, a 10,000; n. 300486, a 4000; n. 179343, 259706, 279325, 325596, 178338, a 1. 2000; n. 257644, 213764, 284507, 358799, 341063, 92504, 28708, 290516, 52660, 57855, 165489, 212276 a fl. 1000.

FRANKFORT 2 October.

Oostenr. Metall. 5 pc. 45 1/2; dito Nation. 5 pc. 54 1/2. Spanje 1 1/2 pc. 38 1/2; dito 3 pc. 46.

ANTWERPEN 2 October.

België 2 1/2 pc. —; dito 4 1/2 pc. —. Oostenrijk Metall. 5 pc. 46 1/2; dito Nation. 5 pc. 54 1/2. Spanje 1 1/2 pc. 38 1/2; dito binnenl. 3 pc. 46 1/2.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 2 October.

Morgen (woensdag) zullen de afdeelingen der Tweede Kamer een aanvang maken met het onderzoeken der begrotingwetten.

Z. M. heeft goedgevonden: 1°, aan J. de Vuller, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Gorssel, onder dankbetuiging voor zijne in die betrekking bewezen diensten; 2° te benoemen tot burgemeester der gemeente Gorssel mr. J. A. van Hasselt; der gemeente Angerlo jhr. C. M. Brantsen; der gemeente Bommel W. L. H. A. van der Monde.

Z. M. heeft bewijling verleend tot oprigting te Rotterdam onder den titel „de Sneek“ eener naamlooze vennootschap, wier doel is het mouten en distelleren van granen, en zulks op den voet en onder de voorwaarden bij het ontwerp der acte van oprigting omschreven.

De Minister van Marine heeft ter kennis van de daarbij belanghebbenden bragt, dat op den 1 september 1861 als kadet bij het korps mariniers kunnen worden toegelaten vier jongelingen, na behoorlijk afgelegd examen.

Van wege de Nederlandsche Bank zijn den 29sten ll., naar aanleiding van het Koninklijk besluit van den 9 januari 1852 (Staatsblad n. 124), de volgende opgaven openbaar gemaakt: Omlopende Bankbiljetten. f 110,923,430.00. Saldo's van Rekeningen-courant. 22,787,837.63. Munt- en Munt-materiaal. 111,437,949.87 1/2.

Aan particuliere brieven uit Batavia ontleenen wij het volgende: Met genoegen hebben velen hier vernomen, dat het Departement van Kolonien in onderhandeling is met den heer Stieltjes, ten einde dezen bekwaamen ingenieur naar hier te zenden, om opnemingen te doen voor spoorwegen op Java, tot het vervoeren van producten uit de binnenlanden naar de kust. De heer Stieltjes heeft zulk eene gunstige reputatie, dat zijne komst alhier als eene aanwinst voor het korps ingenieurs beschouwd wordt. Men ziet ook weldra de terugkomst te gemoet van den hoofd-ingenieur de Bruyn, die in Italië eene kunstreis heeft gemaakt, waarvan men zich hier veel goeds voorspelt. Gij zult met deze mail het berigt krijgen, dat de ingenieur van de telegraaf Groll, hoewel nog slechts eenige maanden hier terug; wederom twee jaren verlof heeft; sommigen willen, dat zulks in verband staat met den ongelukkigen telegraaf-kabel tusschen hier en Singapore, die in den regel gebroken is; eenigen zeggen, dat de kabel niet sterk genoeg is, anderen, dat hij te strak is gelegd, enz. Niettegenstaande dus de eerste of groote ster ons gaat verlaten, zijn wij plotseling gezegend met een nieuwen ingenieur en een tal van onder-ingenieurs; men heeft namelijk iemand, die in het moederland gewoon telegrafist was; hier in eens tot ingenieur benoemd, en eenige andere ambtenaren, tot onder-ingenieurs. Men is hier benieuwd om te vernemen, of de Delftsche academie tegen deze benoeming niet protesteren zal, want als men zoo zonder examen of dergelijke wetenschappelijke opvoeding toch ingenieur

kan worden, kan men die academie wel opruimen. Wellicht schrijf ik u een volgend keur over de zoogenaamde haven of reede alhier en te Soerabaja, want gij Hollanders stelt u onze havens te fraai voor. Nieuws over de suiker-contracten zal ik u niet melden, want dat wordt overal besproken. (A. H.)

Men leest in het Dagblad van 's Gravenhage:

Gisteren vierde een onzer zeer geachte stadgenooten, de heer P. H. Brocx, referendaris bij het Ministerie van Justitie, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, een heugelijk feest, het vijftigjarig jubilé, namelijk der aanvaarding van zijne ambtsbetrekking. Op dezen voor hemzelf als voor zijne familie zoo hoogst merkwaardigen dag, mogt de jubilaris de grootste deelneming ondervinden van zijne mede-beambten en van een aantal zijner talrijke vrienden en bekenden, die hier en van elders waren opgekomen, om hem daarvan de ondubbelzinnigste blijken te geven. Allaangenaamst werd hij verrast, toen hem door den Minister van Justitie, den secretaris-generaal, de hoofdambtenaren en anderen tot zijne afdeling behoorende, kostbare, smaakvolle en van toepasselijke opschriften voorzien geschenken werden vereerd, en hem in hartelijke toespoken de verzekering van aller hoogachting en belangstelling werd gegeven. Menige wensch werd op dien dag geuit, waarmede wij ons volkomen vereenigen, dat de gevierde man, die op zijnen hoogen leeftijd zich echter nog in het bezit eener goede gezondheid mag verheugen, nog vele jaren krachten, lust en opgewektheid moge behouden, om zijne taak te vervolgen, die hij reeds met zoo veel ijver, trouw en bekwaamheid gedurende eene halve eeuw heeft vervuld.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Amersfoort is uit het bevoorende gemelde twaalfal van predikanten het volgend zestal gemaakt: dd. B. Gewin, te Heemstede; C. van Roggen, te Oostzaan; N. Osti, te Delfshaven; W. L. Riehm, te Vlaardingen; A. B. le Coultre, te Steenwijkerwold, en L. Steinfort, te Bloemendaal.

DORDRECHT 1 October. — In de gemeente Pernis, welke eene bevolking van 2000 zielen heeft, zijn sedert 17 augustus j. geene sterfgevallen voorgekomen.

DELFT 2 October. — De Gemeenteraad van Maasland heeft besloten tot de wederinstelling der kermis aldaar, aan te vangen op den derden dingsdag der maand juli en te eindigen den daaropvolgenden vrijdag des middernachts.

's GRAVENHAGE 2 October. — Z. M. is door een liefhebber te Rotterdam aangeboden een klein model van de officieren-sociëteit aldaar, waarvoor Z. M. den vervaardiger zijn dank en een geschenk in geld heeft doen toekomen.

Men verneemt dat de Groothertog van Saksen-Weimar binnen eenige dagen hier te Lande wordt verwacht, tot het brengen van een bezoek aan H. M. de Koningin-Moeder te Soestdijk.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft bij arrest van heden vernietigd een vonnis der Arrondissements-Regtbank te Hoorn, waarbij C. H. de V., heekkundige aldaar, was veroordeeld wegens overtreding eener plaatselijke geneeskundige verordening, en de zaak verwezen naar het Provinciaal Gerechtshof in Noordholland om aldaar op nieuw te worden bevestigd en afgedaan. Voorts heeft de Raad behandeld de zaak van E. M. v. d. Kaars en S. H. Leefama, requirant van cassatie tegen een arrest van het Hof in Friesland, waarbij zij veroordeeld tot gevangenisstraf en geldboete ter zake van in de Synagoge te Gorredijk de godsdienstoefening te hebben belet, vertraagd en afgebroken. De advocaat-generaal Karseboom concludeerde tot verwerping. Uitspraak 16 dezer.

De commissie uit het Provinciaal Gerechtshof in Zuidholland, zamengesteld uit de raadsheeren mrs. R. T. T. de Bordes en jonk. Beelaerts van Blokland en den heer mr. van Galen, procureur-generaal bij gemeld Hof, zal op 8 november aanstaande zitting houden in een der lokalen van het hof, tot het afnemen van het examen van die den graad van candidaats-notaris verlangen te verkrijgen.

In de zitting van den gemeenteraad van heden is behandeld het voorstel van Burgemeester en Wethouders, om: 1° toe te geven aan het verlangen van den Minister van Oorlog, tot het voor onbepaalden tijd kosteloos aan het Rijk in gebruik afstaan van de gebouwen der kasernes, en 2° niet toe te geven aan het verlangen van denzelfden Minister om het gebouw in de Zuilingstraat, voor de bewaring van kleeding enz. bestemd, wanneer het door het gemeentebestuur moet worden bevonden weder benooid te zijn, door een ander gebouw kosteloos te doen vervangen. Het voorstel is aangenomen wat het eerste punt betreft met 18 tegen 11 stemmen en wat het tweede punt aangaat met algemeene stemmen. Vervolgens is op voorstel van den heer de Pinto besloten, de behandeling van het door den Minister van Oorlog, ten opzichte van het afstaan van die kaserne-gebouwen aan het Rijk, voorgestelde contract te verdragen, tot dat het antwoord van den Minister zal zijn ontvangen, n. l. of deze overeenkomstig het genomen besluit bereid is, het contract aan te gaan.

Men verneemt dat onze begrafde stadgenoot mevr. Offermans-van Hove en de heer Ernst Lubeck, solopianist van Z. M. den Koning der Nederlanden, het voornemen hebben om in den loop van de volgende maand eene kunstreis in onderscheidene gewesten des Lands te doen, en zullen zij vooreerst Zwolle, Groningen en Leeuwarden bezoeken.

Uit het veralg van den toestand, en de werkzaamheden gedurende het vijfde jaar der Maatschappij de Toekomst, uitgebragt door den secretaris, den heer M. Bles, in de algemeene vergadering, op den 29 september j., blijkt dat van 1 september 1859 tot ultimo augustus 1860 de ontvangsten en uitgaven hebben bedragen f 3726. 50, en dat het geheele bedrag der belegde gelden belooft f 23,300. In het afgelopen jaar waren er 54 werkende, 3 niet werkende, 11 honoraire leden en 123 donateurs en donatrices. De secretaris eindigt zijn verslag met den wensch dat in het nieuwe tijdperk, dat de Maatschappij na haar eerste vijftigjarig bestaan zal intreden, haar de belangstelling en medewerking zullen blijven, zoowel van kunstenaars als bevorderaars der edele toonkunst; zoo zal het gebouw, dat met vereenigde pogingen op een nog wel betrekkelijk kleinen maar stevigen grondslag is opgerigt, hooger en hooger worden opgehaald en kunstlievende menschen in al meer en meer door een goeden uitlag worden bekroond.

De lessen aan de zwemschool aan het Kanaal alhier zijn op gisteren gesloten.

AMSTERDAM 1 October. — Naar men verneemt heeft iemand alhier, op de te Berlijn gehouden veiling van Humboldts boekerij en meubelen, de schrijftafel gekocht, waaraan de groote man zijn Kosmos schreef. Het meubelstuk, van notariële akte tot bewijs van oorsprong en identiteit vergezeld, zal eerstdaags aankomen.

UTRECHT 1 October. — De tirailleur-compagnie van het 8ste regement infanterie hebben heden kamp bij Zeyst verlaten en zijn naar hunne aanwezige garnizoenen Leeuwarden, Gorinchem en Amersfoort vertrokken, met achterlating van een detachement bestemd om de legerplaats op te ruimen; de majoor Canselaer, van het 1ste bat. 2de reg. inf., die het commando in dat kamp heeft gevoerd, is weder naar Neuzen vertrokken.

APELDOORN 1 October. — Z. M. de Koning heden morgen ten 9 ure op het Loo aangekomen. Een aanzienlijk gevolg en verscheiden genootschappen zijn aldaar mede vereenigd ter bijwoning van de Maatschappij.

OMMEN 30 September. — Een der brandtschrijvers op de kolonie Ommerichans heeft gisteren op een der zaalopzieners een moordaanlag gepleegd. De wonde aan den hals, aan Lakenberg door den kolonist J. H. met een scherpsnijdend werktuig gebragt, moet wel niet diep of doodlijk, een naar men verneemt, 7 Ned. duim lang zijn. Dit reeds het tweede feit van gelijken aard in drie weken aldaar voorgevallen. Genoemde J. H. werd nu hier naar Deventer overgebragt.

NORG 1 October. — Als eene bijzonderheid de men mede, dat de heer Pelinck alhier een vettens heeft, zoo als misschien geen tweede in ons Land wordt gevonden. Men kan er eenigzins over oordeelen, als men weet, dat het schoone dier, hetwelk in alles geproportioneerd is, eene hoogte heeft van zes voeten en in het voorjaar reeds voor de somer van f 900 had kunnen worden verkocht. Men schatthans zijn gewigt op p. m. 2500 halve Ned. ponden.

MEPPREL 29 September. — In de gisteren alhier gehouden vergadering van deelhebbers der Drentse Kanaal-Maatschappij waren 610 aandelen vertegenwoordigd door 57 stemmen. Daarin is goedgekeurd de balans van het 10de boekjaar, door commissarissen vastgesteld, en vervolgens is het dividend uit saldo der winst- en verliesrekening bepaald op f per aandeel van f 1000. Uit het verslag van het 10de boekjaar (1859-1860) der Maatschappij blijkt dat aan sluis-, brug- en afvaartgelden ontvangens f 27,894. 34 en dat het getal afgevaardigden vaartuijg bedraagt 11,891, metende 322,771 tonnen, behalve 1170 kleine of ongemeten vaartuigen. Voorts is tot commissarissen herkozen de heeren mrs. H. Carsten en J. Heemskerck Az., en is bepaald dat de volgende vergadering van deelhebbers wederom alhier zal gehouden worden.

GRONINGEN 29 September. — Gedurende het einde spoedende Akademiejaar zijn aan de Hoogeschool alhier bij den rector magnificus ingeschreven 55 studenten, terwijl in dat jaar gerecenseerd zijn 18 makende een totaal van 241 studenten. Van de studeren: in de godgeleerdheid 34; in de regtsgeleerdheid 59; in de geneeskunde 33; in de wijsnatuurkunde uitsluitend 5; toekomstige geneeskunde 29; in de wijsbegeerte en letteren uitsluitend 6; toekomstige godgeleerdheid 33; toekomstige regtsgeleerdheid 42.

GRONINGEN 1 October. — De paardenmarkt, heden alhier gehouden, was tamelijk goed voorzien, door de handel, doordien er zeer weinig kooplieden waren seer lusteloos. Voor werkpaarden werd van f tot f 150 en voor de beste soort tot f 300 betaald. Van jonge paarden was een ruime aanvoer, doch zonder handel.

Als eene buitengewoon groote zeldzaamheid als iets dat zoowel pleit voor de groote hoeveelheid hazen, die er in het jagtveld zijn, als voor de uitstekende bekwaamheden der windhonden van het zelschap jagers, onder geleide van den heer A. Juursema alhier, kunnen wij berichten, dat door de gezelschap j. zaterdag, den dag der opening van de jagt, zijn opgedaan negentien hazen, waaronder één kleine, en welke alle door de honden zijn gevangen.

Gisteren had in de Friesche Wilp een droevig ongeval plaats. Van vijf kinderen, waarvan het oudste 13 jaren was, die naar de dusgenaamde Klijndobbe gegaan waren om te „wadden“, geraakte een in gevaar, waarop drie anderen, het te hulp willen komen, mede te ver gingen. Het vijfde kind liep naar huis om de ouders te waarschuwen, doch toen men ter plaatse des onheils verscheen, waren alle vijf kinderen reeds verdronken.

Men schrijft uit Emden dat aldaar den 26 des heden berigt was ontvangen, dat sints den vorigen des avonds te Emsen een vreeselijke brand woedde, waardoor reeds 120 huizen in de asch waren gelegd, ook het weeshuis is eene prooider vlammen geworden.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 2 October.

OVERLEDEN: B. Stad, d. 1 j. — K. Wessel, d. 1 j. — W. E. Penners, verlaten vrouw van L. Zaalsky, 63 j. — J. C. Knoop, d. 6 m. — J. Heikes, vrouw van L. de Groot, 47 j. — C. E. Hilbrand, d. 4 j. — H. Bus, z. 6 m. — M. C. Jansen, d. 4 m. — W. van Wijnen, d. 8 m. — J. C. Vreeswijk, z. 1 m. BEVALLEN: A. M. M. Beltjens, geb. Dreesens, levend d. — H. W. Christiaanse, geb. Snoey, d. — J. H. H. H. Bergwerf, geb. Ziel, z. — J. F. Arman, geb. Lanting, z. — J. B. C. van Vollenhoven, geb. Rochussen, d. — J. Freeke, geb. Dorsman, d. — C. G. de Bruin, geb. Jansen, z. — C. W. de Man, geb. Bourguignon, z. — A. Theys, geb. Fröbe, d. — M. Löhr, geb. Himmerich, d. — E. Wolfers, geb. van Emrik, d. — J. B. M. Goebert, geb. Lubrun, d. — J. G. Strous, geb. Jansen, z. — van Zuylenkom, geb. Bleijenburg, d. — J. Copper, geb. Gratus, d.

Cargalijsten.

Rotterdam.

PETERSBURG, Alida, T. F. Harding. — 50 v. Potas Westpale en Gleichman; 101 bond. Hennep, Order. BREMERHAVEN, Vrouw Margaretha, K. H. Dost. 1812 stuk. Roodhout, F. A. Voigt en Co.; 1875 stuk. dito, C. Hemmann en Co.; 658 stuk. dito, Class. Raulino. PATTINGTOWN, Johanna, J. J. Sanders. — 618 Haring en 100 halve t. dito, Order. AMSTERDAM. — 20 k. Glas, J. Bar. 6 z. Wol, Muller en Reese; 2 p. Tabak, S. A. le V. en Co.; 8 v. Honig en 281 b. Rijst, Order. — 10 v. Honig; E. V. Visser, te Amersfoort; 176 cer., 1 b. 10 k. Tabak, Gebr. Neysins; 10 cer. dito, M. en J. Muller; 33 cer. dito, H. Grevel, te Antwerpen. LONDEN, Diana (st.). — 34 cer. Amandelen, 20 v. Koopm., E. E. Visser; 9 v. Cement, Folkers en Co.; 2 k. Sigaren, Wuste en Hirtzen; 644 z. Raapzaad, 270 v. Thee, 100 b. Piment, 20 v. Salpater, 1 k. Indigo, 10 v. Verwhout, 175 v. Krenten, 49 k. Rozijn, 20 b. Huiden, 2 v. Borax en diverse Koopm., Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAJA, voor Goederen en Passagiers, het Nederl. gekopert Fregatship Johanna

AANVOER VAN HUIDEN, van 1° Januarij tot ult^o September 1859. 31201 Oost-Indische. 325 Kasp. 9493 Buffel. 5650 Schapenvellen. 1486 Australische van 1° Januarij tot ult^o September 1860. 22624 Oost-Indische. 15401 Buffel. 14500 Buenos-Ayres. 150 Paarden. 3791 Costa Rica. 728 Porto Plata. VOORRAAD VAN HUIDEN, ult^o September 1859. 60006 Oost-Indische. 52087 Buffel. Ult^o September 1860. 36751 Oost-Indische. 5238 Buffel.

TABAK. Heden werden verkocht 26 en 24 v. Maryland, ex South, en 28 en 24 v. Virginia, ex Vestalind. Ruyss. 1ste kwal. f. 58, 2de kwal. f. 55, 3de kwal. f. 52. GRANEN. Rogge, 153 f. Dabiz. f. 230; 152 f. Koningsh. f. 230; 150 f. N. Limb. f. 220; 146 f. Courseche f. 210. SCHIEDAM 2 October. GRANEN. Rogge. In velling circa 63 lasten min of meer beschadigde Nerva verkocht van f. 196 tot f. 192 cont. wegende van 119 tot 117 f. 90. MOUWLIJK, per Ned. Vat onder f. 14.50. ANST. PROOF f. 20. ALLES SONDER DE BELASTING. Spontane per Kotel. f. 0.70.

AMSTERDAM 2 October. GRANEN. Van Tarwe verkocht bij partijen: 132 f. bonte Poolische f. 440; 131 f. dito f. 432; per 2400 kil. bonte Poolische f. 444. Van Rogge verkocht: 126 f. Pruisische f. 224; 127 f. Galatz f. 234; 125 f. Finsche f. 230; 53 partij. Op levering per 2100 kil. per October f. 180; Mei f. 186.

LONDEN 1 October. Suiker loco still; 1000 b. clayed Manila a 38/6 en 900 b. Havana a 38/6 zellende a 29/6 afgedaan. Geratende lokaal beter. De voorraad van Suiker bedraagt 74,610 t. — RUM vast; circa 200 v. Demerary werden van 1/10 f. 174 afgedaan en 300 v. goede Jamaica tot gelukkig prijs. — KOFFIJ met weinig omzet, tot vorige prijzen. — THEE 51, tot vorige prijzen. — RIJST vast met veel handel; nieuwe Necranzie 11/3; Madras 11/3; 11/6; Ballam 11/4; Aracan 10/9; Bengaal 12/3; 12/4; Aracan 11/3; Basein 11/6. De geheele voorraad bedraagt 24,689 t. — PAPAN. Penang 3/4 a 4 d. — KATOEN vast; 11. Saterdag en heden zijn 1700 b. afgedaan. — SAKSISCHES OLIJF. Oostindisch 43/4 a 43/6; voorraad 4367 t. — Aardappel 30/6; 31/1. — Olijf 7/11 1/2. — CANNON TANTAR 7. — ANISOLIE 7/3. — CASSIAOLIE 11/6. — ZWAVEL vast; 2 1/2 a 2 3/4. — HOP met veel handel. — LINDAARD. Calcutta zellende afgedaan a 55; (naastrog 55/6 a 55). — JIJZEN. Schotsch Pig 51/3. — OZON. Lijn vast 30/4; Naap als voren; Palm vast prima 45/6; Onbevat; Teopentia vast 31/6. — TALE vast; loco tot Dec. 53/3, Dec. 53/9 en Jan. Maart 53/9 a 54. GAAOVAR. De aanvoer van Engelse Tarwe was klein; van Gerst, Boonen en Erwten redelijk. Van vresende Grand en Meel werd veel aangevoerd. Eng. Tarwe vond goede koopers, 2/ a 3/ boven de prijzen van 11. maandag. Ook vresende was 2/ a 3/ hooger, doch genoot niet zoveel vraag als Vrijdag en was weinig hooger te plaatsen. Meel vrij algemeen 3/ per zak hooger, Amerik. 1/ per vaatje hooger. Gerst 1/ en Meel 2/ hooger. Boonen en Erwten vast. Haver 3/ a 1/ boven 11. maandag. Zaden vast en algemeen hooger.

Aanvoeren te Londen van 24 tot 29 September: Tarwe 44,247 q., Gerst 17,990 q., Meel 12,742 q., Haver 82,555 q., Boonen 2025 q., Erwten 851 q., Meel 20,261 balen en 11,550 vaatjes. YAMARKT. De invoeren van het Vasteland zijn in de afgelopen week belangrijk geweest; men geeft op 2755 Ossen, 707 Kalveren, 8572 Schapen, 1358 Varkens en 11 Paarden. Heden ter markt was de aanvoer klein; ook was er weinig vraag. Open stap en middelbare kwaliteit moeijelijk tot vorige prijzen te plaatsen, er waren 5000 stuks ter markt; Schapen inslijpelijk slap. Kalveren 2 d. op pulk en 4 d. op mindere soorten lager. Varkens vast. Men noteert: Ossen 3/ a 4/8, Schapen 3/4 a 5/, Kalveren 3/8 a 4/8, Varkens 1/ a 5/.

LIVERPOOL 29 September. Spinnen. Hi W. L. gaat vrij veel om; Antigua 40/6 afgedaan; dooker Bruin Bahia 23/6. Melassens. Moscovados Cuba 79/3. — KOFFIJ. 300 b. Singapore ord. bruin a ord. bleek zijn van 53/6 a 64/6 afgedaan. — RIJST. 4100 b. goed Bengaal zijn in velling van 18/6 a 15/9 afgedaan. — PAPAN. Zwarte 4 1/2; Witte 6 d. — PALM OIL 78/6 a 19/3. — SACONNET 14/3 a 16/6. — HENNER. Mootje Manila a f. 34 afgedaan en 1100 b. Bombay LINZAAD a 30/6 per q. Men noteert de volgende KOELNVAACHTEN, als: naar Bombay... 37/6 a... naar Sydney... 45/ a... Bahia... 31/ - 33/ Farnabuck... 32/6 - 36/ Monte-Video... 33/ - 35/ Buenos Ayres... 35/ - 35/ Valparaiso... 32/6 - 35/ Pnyta... 32/6 - 35/ Caldera... 32/6 - 35/ Cocumbe... 32/6 - 35/ Calao... 32/6 - 35/ Panama... 45/ - San Francisco... 55/ - de Kaap de Goede Hoop... 35/ - 37/6 Rio-Janeiro... 23/ - 30/

ANTWERPEN 1 October. GRANEN vast doch met weinig handel. — KATOEN. 188 b. Texas zijn tot onbekende prijzen afgedaan. Vresende 4 a 500 maten nieuwe Comodre zijn tot vasten prijs ontgast. — RIJST vast 300 h. gep. Aracan zijn a f. 9, en 200 h. dito gep. a f. 7 1/2 verkocht. — GAMBRONNEN. 1000 h. kl. St. Domingo zijn tot gelukkig prijs afgedaan. — OLIJF. 3000 kil. Palm zijn tot onbekende prijzen verkocht. — HOP. Aalt 1859 fr. 115 met weinig omzet omda 1858 fr. 125; 1857 fr. 110; 1856 fr. 85; 1855 fr. 75. Volgens bericht van Termonden is de prijs van Rapollie aldaar belangrijk hooger, men noteert fr. 65 1/2.

HAVRE 29 September. KATOEN vast met geregeld vraag, verkoopen 1730 b. — KOFFIJ slap, Haiti Port au Prince fr. 80 1/2, equs. — SUGAR slap, Franche Antilles fr. 47 1/2 a 48, equs. — LINDAARD. Tot gelukkig prijs zijn 4 c. Bengaal afgedaan. — HUIDEN. In velling verkocht M. V. gez. fr. 77 voor Koo, cons. en B. A. Ossen gez. fr. 78. — WALVISCHBAARDEN Otchook fr. 5 cons. — CACAO Para fr. 75 entrl., Guayquil fr. 85. — WAS. Hanover fr. 2.15. — SCHILP. PAD fr. 25 a 28 afgedaan. — CAMPECHENOUT met goede vraag. Cap. Hald fr. 4.10; Cayes fr. 6. AVIGNON 29 September. MEKKA. Door belangrijke inkoop van racin in de laatste dagen zijn de prijzen weder iets vaster. Men noteert Rosé fr. 42, Palud 18 m. fr. 45, Palud 30 m. fr. 48; zelfs is iets daerover besteed. In verstampde ging niets om.

HAMBURG 1 October. KOFFIJ still. — RAFFINIS per Oct. 26.2, per Mei 27. — GRANEN. Tarwe in loco iets hooger; af buitenl. waren de laatste prijzen te bedingen. Rogge prijshoudend. STETTIN 29 September. GRANEN. Tarwe loco 80 f. roode 85, nieuwe blanke 82 1/2; 85 f. roode Sept. Oct. 88 1/2, a 89; 85/85 f. 84; 85 f. Oct. Nov. 84 a 85; Voorjaar 81 1/2 a 82 1/2. Rogge loco 77 f. 47 a 47 1/2; Sept. Oct. 46 1/2; Oct. Nov. 45; Nov. Dec. 45; Voorjaar 44 1/2.

DANTZIG 28 September. GRANEN. Oude Tarwe met veel vraag doch weinig keuze, iets hooger; 130/31 f. mooi bont f. 660; 132 f. mooi licht bont f. 630; Nieuwe moeijelijk te plaatsen, 117 f. a. 435; 119 f. a. 450; 122 f. a. 480; 125 f. a. 552; 129 f. goede f. 605. Rogge, 125 f. a. 335. Gerst, 105/106 f. a. 255; 103 f. a. 276.

RIGA 14/26 September. ZADEN. Lijn met weinig aanvoer; het is nog te vroeg om een oordeel te vellen over het nieuwe gewas, daar het slechte weder misschien veel kwaad heeft gedaan. Voor oud Zaai-werd r. 10 per vaatje gevraagd; nieuw houdt men heden op r. 10 1/2 a 11 voor loco; op levering biedt men aan ord. a. r. 10 1/2. Men begroot den aanstaanden oogst op 70,000 vjts. of slechts 1/3 van den geheelen uitvoer van 1859. De aangeboden monsters voldeden zeer goed wat de korrel betreft, doch de kleur was bont. Voor uitschoot vraagt men r. 8 1/2 a 9. — VLAS tot r. 45 1/2 a 46 niet te koop. — HENNER rein rs. bco. 96, uitschoot 93, pas 93. — GRANEN als voren, Tarwe 135 f. r. 169. — VRAECHTEN naar Antwerpen fr. 21 en 15 %. — WISSEL op Londen 36, Amsterdam 175 1/2.

KONSTANTINOPEL 21 September. GRANEN iets hooger. Tarwe, gedr. Taganrog P. 36 a P. 38 Varna 32 1/2 Galatz 35 1/2 ongedr. 31 1/2 Varna 30 1/2 Galatz 18 1/2 Gerst Ibrail 11 1/2 Voorraad 40 m. ch. gedr. Tarwe, 20 m. ch. ongedr. dito, 50 m. ch. Maiz en 10 m. ch. Gerst.

NEW-YORK 21 September. KATOEN vast. — MEEL 15 a 20 c. lager. — WISSEL op Londen 109 1/2 a 109 3/4.

NEW-ORLEANS 20 September. KATOEN. Middling 10 1/2 c.

RIO JANEIRO 9 September. KOFFIJ still, pulke soorten 6000 a 6300 reits; voorraad 150,000 b. — WISSEL op Londen 26 1/2 a 26 3/4. — VRAECHTEN naar het Kanaal 30.

BUENOS-AYRES 29 Augustus. HUIDEN slap, gedr. 60 gez. 52 r.; in de afgelopen maand zijn verzonden 27,000 st. gedr., 13,000 st. gez. en 1200 b. Wol. — WISSEL op Londen 66/.

Advertentiën. Voor de vele bewijzen van deelname bij gelegenheid van ons... M. HOGERZEIL, J. C. HOGERZEIL, KONINGENBERGER, 1 October 1860.

GROOTE GEWONE Najaars-Opruiming

ALLAN & Co. Bijzonder voordeelt zijn: Eene Groote Partij Herfst- en Wintermantels, SHAWLS en DOEMEN. Gekleurde en Zwarte ZIJDEN en Zijden ROBES a VOLANTS. Stoffen voor ROBES voor het aanstaande Seizoen. Goedkope Gedrukte KATOENEN. LINTEN, BRODERIE etc. etc. NB. De voorraad van FLANELLEN, BAAIJEN, WOLLEN ONDERGOEDEREN en WITTE GOEDEREN is reeds compleet.

DIRECTEUREN van het Administratie-Kantoor, gevestigd te Rotterdam, adverteren, dat tot Betaling der COUPONS, vervallen 1° October 1860, der Certificaten a p.c. Nationale Schuld, hunner Administratie, dagelijks van 9 tot 12 ure, met uitzondering van Zaterdag, wordt geveerd bij de Heeren R. MEES & ZOONEN, Kassiers alhier, en bij de Associatie-Cassa te Amsterdam; wordende bij voornoemde Heeren tevens betaald de COUPONS, uitgegeven door het Administratie-Kantoor der Heeren KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI, te Amsterdam.

H. C. VOORHOEVE & Co. adverteren, dat ten hinnen Kantore dagelijks, uitgenomen des Zaterdag, wordt geveerd tot Betaling der COUPONS a per cents Certificaten Werkelijke Schuld, verschoven primo October 1860, uitgegeven door de Administratie-Kantoren van de Heeren H. F. TJEENK c. a., te Amsterdam; BRONDGEEST & ZOON c. a., te Amsterdam en Utrecht.

Wed. B. POLAK & Co., adverteren, dat ten hinnen Kantore, Bliervan, hoek van de Wijnhaven, dagelijks geveerd wordt tot Betaling der COUPONS, verschoven 1° dezer, van Certificaten a p.c. Werkelijke Schuld, uitgegeven door het Administratie-Kantoor van de Heeren BRONDGEEST & ZN. c. a., te Amsterdam en te Utrecht.

STOOMBOOTVAART OF SCHOTLAND, voor PASSAGIERS en GOEDEREN. Naar LEITH. Het Stoomschip EVANHOE, Kapitein John Cairns, vertrekt ZATURDAG 6 OCTOBER, des morgens vroeg. Adres bij GEORGE LIVINGSTON en J. A. HOUWENS, Agenten te Rotterdam, en bij DONALD R. MACGREGOR, Agent te Leith.

ROTTERDAM EN GRANGEMOUTH, in directe verbinding met GLASGOW, door het Forth- en Clyde-Kanaal. Voor Passagiers en Goederen. Het Stoomschip LOUISE, Kapitein P. J. van der Grint, zal van hier naar GRANGEMOUTH vertrekken ZATURDAG 6 dezer, des morgens vroeg. Adres bij D. BURGER & ZOON.

Te Rotterdam LIGT IN LADING NAAR BATAVIA EN SAMARANG, VOOR PASSAGIERS en GOEDEREN, het extra snelziedend gekoepeld Nederlandsch Campagne Barkschip ALBRECHT BEYLING, Kapitein G. L. MULLER, hebbende uitmuntende Inrichtingen voor Passagiers. Adres bij de Cargadoers P. A. VAN ES & Co., te Rotterdam, en DE GROOT ROELANTS & Co., te Schiedam.

De gezondheid volkomen wedergegeven zonder geneesmiddelen, noch purgeren, noch groote kosten, aan de zwakste gestellen door het heerlijke Engelse Herstellingsvoedsel DU BARRY'S REVALENTA ARABICA, hetwelk aan geneesmiddelen eene besparing oplevert van 50 malen den prijs, voor Slechte Spijvertering (dyspepsie), Maagontsteking, Maagkwalen, Ontsteking der Ingewanden, gewo Hardlijvigheid, Aanbeijen, Slijm, Winden, Oprispigen en Winderigheid, Hoest, Zinkings, Aamborging, Tering, Zuur en Woesen, Scherpte, Diarrhé, Kramp, Kramp en Ontsteking in de Maag, Hartklopping, Scheele Hoofdpijn, Gellachte en Zenuwachtige Aandoeningen, Leverziekte, Longziekte, Ziekte der Nieren, der Blaas, der Ademhaling, Hysterie, Zenuwsmart, Klieren, Huidziekten, Danworn, Waterzucht, Reumatiek, Podagra, Hartpijn gedurende de Zwangerschap of na den Maalijd, Verlamming, Vallende Ziekte, Keelontsteking, Verlamming der Spieren, Griep, Slapeloosheid, Memorieeloosheid, Hoofdpijn, Suijzigen, de Ooren, Treurige Denkbeelden, Slecht Humeur, Gebrek aan Warmte en Frischheid, enz. Alleen te verkrijgen in het VERKOPHUIS of zijne Depôts, in Busen van 1 f. 2, 2 f. 3.50, 5 f. 7, 12 f. 16. Men lette er vooral op dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, met de Handtekening „F. VOGEL WINDHEIM & Co., VERKOPHUIS,” voorzien is. Amsterdam, VERKOPHUIS; Rotterdam, J. A. KLINGER & Co.; Bergen-op-Zoom; D. FOUWENS; Maastricht, P. F. APPELBOOM; Brouwershaven, G. ALING; Delft, J. T. WAGNER; Dordrecht, J. VETH Jr.; Gouda, H. P. VAN FRANKENHUYSEN; 's Hage, SACK & Co.; Leyden, A. DIRKS; Helveeteluis, H. G. VAN STEEDEN; Idem, ALEX. BRUCH; Maassluis, L. POORTMAN; Middelburg, J. C. KRUISSE; Oostburg, W. P. J. GELHORD; Schiedam, M. J. DE LANGE; Sluis, Gez. JANSEN; Steenbergen, W. VAN DER KAM; Vlaardingen, J. LAAGHERRFF; Vlissingen, A. M. KALBFLEISCH; Willemstad, E. FREDERICHS. En in de bekende Depôts in de andere Steden.

VERKOOPING van BOEKEN. DRIE VERZAMELINGEN in verschillende Talen en Vakken van Wetenschap, Kunst en Smaak, waaronder uitmuntende WERKEN voorkomen, waarbij eene fraaie Verzameling Nieuwe ROMANS, benevens BOUWKUNDIGE en andere PRACHT- en PLATWERKEN, BIJBEL met Platen, ATLASSEN, KAARTEN, MUZIEK, PLATEN, en in de Derde Verzameling eene Kleine LEESBIBLIOTHEEK, waarvan de Werken meestendeels Nieuw en Onopgeschapen zijn; sijnde SCHILDERLIJEN en LIEFHEBBERLIJEN, waarbij SCHILF, TEEKEN- en SCHILDERBOEKEN, BOEKBINDERS-GEREEDSCHAP, MUZIEK-INSTRUMENTEN, eene Verzameling OPGEZETTE VOGELS, JAPANESE VOORWERPEN, HEEL- en VERLOSKUNDIGE INSTRUMENTEN enz. op Maandag den 15 October 1860 en volgende dagen, des avonds ten half zes ure, door en ten Huize van den Boekverkooper J. F. K. SCHEWAEDE, in den Oport te Rotterdam, bij wien de Catalogus welke Circa 5000 Nummers bevat, a 20 Cents te bekomen is. Te Zien, Donderdag en Vrijdag den 11 en 12 October 1860 aldaar de Boeken. Zaterdag den 13 October 1860 Plaatwerken, Platen en verdere Artikelen, van des morgens 10 tot des namiddags 5 ure.

Notarishuis te Rotterdam. HEDEN, Woensdag den 3 October 1860, des namiddags ten 5 ure, AFSLAG VAN: Een HUIS met TUIN en ERVE en het AANDEEL in het daarachter gelegen Stuk WEILAND, in de Hendragtslaan, 15-412. In Trekgeld f. 6600. Een HUIS met TUIN en ERVE en het AANDEEL in het daarachter gelegen Stuk WEILAND, voren, 15-413. In Trekgeld f. 4150. Een HUIS en ERVE, aan den Steiger, 7-14. In Trekgeld f. 7000. VEILING VAN: Een HUIS met TUIN en ERVE, aan de westzijde van de Hofslag, f. 20. Een HUIS, ingerikt tot Broodbakkerij, en ERVE, achter het Verbrande Klooster, H-577. Een HUIS en ERVE, aan de noordzijde van zakeren Gang aan de Saladekade, 13-208. Een HUIS en ERVE, aan de zuidzijde van den voornoemden Gang, 13-192.

BRONZEN MEDAILLE bij de Maatschappij der Industriële Wetenschappen te Parijs. Geen Grijs Haren meer, Mélanogène. Alleruitmuntendst Kleursel van DICQUEMARE Ains, van Rougan. Om in een oogenblik het Hooftbaar en den Baard in alle tinten te kleuren, zonder gevaar voor de Huid en zonder den minsten reuk af te geven. Dit Kleursel is veel beter dan alle andere tot hiertoe in gebruik. Fabriek te Rouman, rue Saint-Nicolas, 39. Depôt: te Rotterdam bij den Heer GHS. COUCKE; te 's Gravenhage bij den Heer E. FILLET; te Dordrecht bij den Heer W. HAVARD; te Gouda bij den Heer OGIER. Prijs per Doos f. 3.50.

Openbare Verhuringen door den Notaris VAN RIJSOORT, gevestigd te Charlois: 1° op Donderdag den 4den October 1860, des namiddags ten 4 ure, in de Herberg bij G. KOPPEL, te Hoogvliet, van: Buin 12 Bunders uitmuntende BOUW- en WEILANDEN, gelegen onder de gemeente Pernis. En 2° op Zaterdag den 6den October 1860, des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg bij W. VAN DER SCHEER, te Poortugaal, van: Buin 30 Bunders uitmuntende BOUWLANDEN, gelegen in de Ambachtsheerlijkheid Albrandspaar, onder de gemeente Poortugaal. De Verhuringen geschieden voor 7 en 9 jaren, en in zodanige Perceelen als bij Aanplakbiljetten zijn omschreven.

Rotterdamsche SCHOUWBURG. Directie: J. Eduard de Vries. WOENSDAG 3 OCTOBER 1860: Der Hochezit des Figaro, groote Opera in 4 Bedrijven, van Mozart. Aanvang ten 7 1/2 ure precies.

NEDERLANDSCH ONDERLING PENSIOEN- EN WEDUW-FOND, gevestigd te LEIDEN. Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 24 Julij 1860, n.º 54. Door DIRECTEUREN is als hunnen Correspondent voor Rotterdam benoemd de Heer Ms. HUYSMAN N. Zn., ten wiens Kantoor Steiger, hoek Romeinsteeg, wijk 9, n.º 498, van 's morgens 12 tot 's namiddags 4 ure, Reglementen en Inlichtingen te bekomen zijn. Directeuren voorziet G. J. ROLLANDET. Mr. C. A. DE VASSY, M. H. ESSER, Leiden 1 October 1860.

De gezondheid volkomen wedergegeven zonder geneesmiddelen, noch purgeren, noch groote kosten, aan de zwakste gestellen door het heerlijke Engelse Herstellingsvoedsel DU BARRY'S REVALENTA ARABICA, hetwelk aan geneesmiddelen eene besparing oplevert van 50 malen den prijs, voor Slechte Spijvertering (dyspepsie), Maagontsteking, Maagkwalen, Ontsteking der Ingewanden, gewo Hardlijvigheid, Aanbeijen, Slijm, Winden, Oprispigen en Winderigheid, Hoest, Zinkings, Aamborging, Tering, Zuur en Woesen, Scherpte, Diarrhé, Kramp, Kramp en Ontsteking in de Maag, Hartklopping, Scheele Hoofdpijn, Gellachte en Zenuwachtige Aandoeningen, Leverziekte, Longziekte, Ziekte der Nieren, der Blaas, der Ademhaling, Hysterie, Zenuwsmart, Klieren, Huidziekten, Danworn, Waterzucht, Reumatiek, Podagra, Hartpijn gedurende de Zwangerschap of na den Maalijd, Verlamming, Vallende Ziekte, Keelontsteking, Verlamming der Spieren, Griep, Slapeloosheid, Memorieeloosheid, Hoofdpijn, Suijzigen, de Ooren, Treurige Denkbeelden, Slecht Humeur, Gebrek aan Warmte en Frischheid, enz. Alleen te verkrijgen in het VERKOPHUIS of zijne Depôts, in Busen van 1 f. 2, 2 f. 3.50, 5 f. 7, 12 f. 16. Men lette er vooral op dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, met de Handtekening „F. VOGEL WINDHEIM & Co., VERKOPHUIS,” voorzien is. Amsterdam, VERKOPHUIS; Rotterdam, J. A. KLINGER & Co.; Bergen-op-Zoom; D. FOUWENS; Maastricht, P. F. APPELBOOM; Brouwershaven, G. ALING; Delft, J. T. WAGNER; Dordrecht, J. VETH Jr.; Gouda, H. P. VAN FRANKENHUYSEN; 's Hage, SACK & Co.; Leyden, A. DIRKS; Helveeteluis, H. G. VAN STEEDEN; Idem, ALEX. BRUCH; Maassluis, L. POORTMAN; Middelburg, J. C. KRUISSE; Oostburg, W. P. J. GELHORD; Schiedam, M. J. DE LANGE; Sluis, Gez. JANSEN; Steenbergen, W. VAN DER KAM; Vlaardingen, J. LAAGHERRFF; Vlissingen, A. M. KALBFLEISCH; Willemstad, E. FREDERICHS. En in de bekende Depôts in de andere Steden.

VERKOOPING van BOEKEN. DRIE VERZAMELINGEN in verschillende Talen en Vakken van Wetenschap, Kunst en Smaak, waaronder uitmuntende WERKEN voorkomen, waarbij eene fraaie Verzameling Nieuwe ROMANS, benevens BOUWKUNDIGE en andere PRACHT- en PLATWERKEN, BIJBEL met Platen, ATLASSEN, KAARTEN, MUZIEK, PLATEN, en in de Derde Verzameling eene Kleine LEESBIBLIOTHEEK, waarvan de Werken meestendeels Nieuw en Onopgeschapen zijn; sijnde SCHILDERLIJEN en LIEFHEBBERLIJEN, waarbij SCHILF, TEEKEN- en SCHILDERBOEKEN, BOEKBINDERS-GEREEDSCHAP, MUZIEK-INSTRUMENTEN, eene Verzameling OPGEZETTE VOGELS, JAPANESE VOORWERPEN, HEEL- en VERLOSKUNDIGE INSTRUMENTEN enz. op Maandag den 15 October 1860 en volgende dagen, des avonds ten half zes ure, door en ten Huize van den Boekverkooper J. F. K. SCHEWAEDE, in den Oport te Rotterdam, bij wien de Catalogus welke Circa 5000 Nummers bevat, a 20 Cents te bekomen is. Te Zien, Donderdag en Vrijdag den 11 en 12 October 1860 aldaar de Boeken. Zaterdag den 13 October 1860 Plaatwerken, Platen en verdere Artikelen, van des morgens 10 tot des namiddags 5 ure.

Notarishuis te Rotterdam. HEDEN, Woensdag den 3 October 1860, des namiddags ten 5 ure, AFSLAG VAN: Een HUIS met TUIN en ERVE en het AANDEEL in het daarachter gelegen Stuk WEILAND, in de Hendragtslaan, 15-412. In Trekgeld f. 6600. Een HUIS met TUIN en ERVE en het AANDEEL in het daarachter gelegen Stuk WEILAND, voren, 15-413. In Trekgeld f. 4150. Een HUIS en ERVE, aan den Steiger, 7-14. In Trekgeld f. 7000. VEILING VAN: Een HUIS met TUIN en ERVE, aan de westzijde van de Hofslag, f. 20. Een HUIS, ingerikt tot Broodbakkerij, en ERVE, achter het Verbrande Klooster, H-577. Een HUIS en ERVE, aan de noordzijde van zakeren Gang aan de Saladekade, 13-208. Een HUIS en ERVE, aan de zuidzijde van den voornoemden Gang, 13-192.

Openbare Verkoop, op Maandag den 15 October 1860, des voormiddags ten 10 ure, en volgende dagen, in het Huis wijk n.º 615, aan den Steiger, bij de Hoenderbrug, Rotterdam, ten overstaan van de Denkwaaier STOLLER & BRAAKMAN, van: Een zeer aanzienlijk Magazijn van Muziek en Muziek-Instrumenten, bestaande in fraaie en zeer welluidende PIANO'S, PIANINO'S en ORGELS, deels uit beroemde Fabrieken, VIOLON, waaronder zeer Oude, FLUITEN, CLARINETTEN, HOUTBOIS, ALTO'S, VIOLONCELLEN, grootdeels van beroemde Meesters, GUITARS en HARPEN, zeer fraaie PENDULEN, GROEPEN enz., Gouden en Zilveren HOROLOGEN, SPELDOZEN, BANDONIONS, HARMONICA, KLOKKEN, MUZIEK-BENOODIGDHEDEN, LIEFHEBBERLIJEN, benevens eene Partij zeer goede MUZIEK. Waarvan de Catalogus aan het Magazijn verkrijgbaar is tegen betaling van 25 Cents. Alles te zien op Dinsdag, Woensdag en Donderdag 9, 10, en 11 October 1860, van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 ure.

VERTREK der SPOORTRENNEN, Hollandsche Spoorweg. Van Rott. naar Amsterdam: 7.30, 11.40, 3.20, 6.30. — alleen n. 's Hage: 9.45 's morg. 9.45. — Amst. naar Rotterdam: 9.30, 11.25, 4.30. — 's Hage naar Rott.: 8.30, 10.41, 1.30, 4.10, 6.30. Aankomst te Rotterdam: 9.15, 11.30, 2.15, 4.55, 7.25, 10.30. Spoorweg Antwerpen-Rotterdam. Van Rott. naar Antw. en Breda: 10.15 's morg. en 5 's nacht. — Antwerpen: 7.30, 12.30, 5.35; de laatste alleen te Breda en Moerwa. — Antw. naar Rott.: 6.30, 12.35, 5.25; de laatste alleen te Rott. — Antw. naar Moerwa. — Rott. n. Utr., Amst., Arnh. 7.—, 10.—, 12.15, 1.30, 5.30, 8.25, 9.30. — Amst. n. Utr. en Rott.: 6.40, 7.25, 10.25, 12.35, 2.30, 5.30, 8.30. — Arnh. n. Utr., Amst., Rott.: 6.30, 9.30, 11.55, 12.10, 1.55, 5.30. Utrecht naar Rott.: 6.30, 9.40, 11.40, 1.25, 4.30, 7.30, 9.30. Gouda naar Rott.: 7.35, 9.34, 12.34, 2.5, 5.40, 8.25. Aank. te Rott.: 8.15, 10.—, 1.—, 2.25, 6.30, 9.—, 11.—. Gedrukt en uitgegeven bij G. en C. A. van Royen te Rotterdam.

KENNISGEVING.

Het Hoofd van het GEMEENTEBESTUUR van ROTTERDAM brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 25sten September 11., is executief verklaard:

En Kohier van het Patentregt, bevattende aanslagen in de wijken 11 en 12, dienst 1860-61, behorende tot de tweede afdeling dezer Gemeente;

Dat vermeld Kohier ter invordering is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voorkomende verplicht is zijnen aanslag, op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen, en dat heden de termijn van drie maanden ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 1 October 1860.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur,
J. F. HOFFMAN.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van ROTTERDAM wenschen te weten:

dat, ingevolge ontvangen mededeeling van den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, den Koning heeft behaagd, bij besluit van den 2den September j. n. 62, onder anderen te bepalen:

dat om in het bestaand incompleet aan vrijwilligers bij het Regiment Veld-Artillerie te voorzien, te rekenen van den 1sten October 1860 tot nader order, zoo voor kosten van gewerving van iederen Recruit, als voor iederen Recruit, die ingevolge art. 171 der wet van den 8sten Januarij 1817 (Staatsblad n. 1), bij de staande armee aangeworven zal worden tegoeft vijf en negentig gulden (f 59) waarvan wegens handgeld of premie, aan den aanworpere zal worden uitbetaald tachtig gulden (f 80).

Wordende de belanghebbenden alsoo bij deze opmerking gemaakt op de verhooging van het handgeld, voor de toewijding bij het bovengemelde Regiment Veld-Artillerie toegestaan.

Rotterdam den 1 October 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, de Burgemeester,
J. F. HOFFMAN.

STATEN-GENERAAL.

OVERZICHT

Staatsbegroting voor 1861.

(Vervolg.)

HOOFDSTUK V.

(Departement van Binnenlandse Zaken.)

1ste afdeling, kosten van het Departement f 185,800; 2de afdeling, kosten van het bestuur der provincien, f 375,992; 3de afdeling, Nationale militie en schuttele, f 45,835; 4de afdeling, Medische politie, f 3,100; 5de afdeling, verdere uitgaven betrekkelijk het binnenlandsch bestuur, f 25,450; 6de afdeling, instaat en publieke werken, f 14,276,292.65; 7de afdeling, onderwijs, f 851,258; 8ste afdeling, kunsten en wetenschappen, f 146,346; 9de afdeling, armenzaken, f 207,750; 10de afdeling, Nederlandsche Staats-Courant en Staatsblad, f 53,698; 11de afdeling, nijverheid, f 100,365; 12de afdeling, telegraphie, f 32,000; 13de afdeling, pensioenen, lijfrenten, toelichting, gratificatiën, wachtgeld en subsidien, f 267,832; 14de afdeling, onvoorziene behoeften, f 65,000. Totaal van het hoofdstuk f 17,287,718.65.

Blijkens de bij dit Hoofdstuk gevoegde Memorie van Toelichting bedraagt het gezamenlijk cijfer van de uitgaven van het Departement van Binnenlandse Zaken, zoo als die voor 1861 zijn geraamd, f 17,287,718.65; wordt hiervan afgetrokken de voor den aanleg van spoorwegen uitgetrokken som van f 10,000,000, dan blijft over voor de verdere behoeften f 7,287,718.65, voor 1860 is het totaal van het Vde Hoofdstuk bij de wet van 26 december 1859 (Staatsblad n. 141) vastgesteld op f 6,874,402.25, alzoo voor 1861 meer f 413,316.40.

De kosten van het departement, de uitgaven voor de medische politie, de waterstaat, de telegraphie en de pensioenen zijn voor 1861 hooger geraamd dan voor 1860; daarentegen lager de verdere uitgaven betrekkelijk het binnenlandsch bestuur en die voor het onderwijs (een gevolg van het vervallen van buitengewone uitgaven), terwijl de overige afdelingen voor beide jaren geheel of nagenoeg gelijk staan.

De staat der gewone uitgaven voor 1860 wijst een bedrag aan van f 5,514,254.92. later vermeerderd met f 25,833.33, te zamen f 5,540,088.25. De staat der gewone uitgaven, naar de opvatting van den Minister, voor 1861 bedraagt f 5,731,467.65; alzoo voor 1861 meer f 191,379.40.

De buitengewone uitgaven voor 1861 (althans hetgeen naar het oordeel des Ministers daarvoor is te houden) bedragen f 11,556,251, terwijl die uitgaven voor 1860 berekend waren op f 1,300,314, uitgegaan naar nadere wijzigingen en met inbegrip der som van één miljoen, bij de wet van 18 augustus 1860. (Staatsblad n. 46) toegestaan, is gebragt op f 2,334,314; voor 1861 meer f 9,221,937.

Hoewel dus 1861 de buitengewone uitgaven van het Vde Hoofdstuk der Staatsbegroting, die voor spoorwegen niet mederekenende, met ongeveer f 222,000 zou zien toenemen, is evenwel het bedrag, waarmede voor dat jaar de buitengewone uitgaven ten behoeve van den waterstaat en publieke werken zouden stijgen, hooger. Die uitgaven toch zijn voor 1861, zonder die voor spoorwegen f 1,393,283 en waren voor 1860, mede zonder die voor spoorwegen, slechts geraamd op f 1,066,500, alzoo voor 1861 meer f 336,783.

Terwijl sommige der posten, op den staat voor 1860 uitgetrokken, op dien voor 1861 niet weder voorkomende, wijst de laatste bedoelde verscheidene nieuwe aan, als: voor de aanvankelijke herstelling der groote zaal op het Binnenhof f 75,000, de algemeene rivierverbetering, meer dan voor 1860 f 50,000, de calamiteuse polders in Zeeland, meer dan vroeger f 80,000, het Apeldoornsche kanaal, meer dan voor 1860, ongeveer f 30,000, het Noordhollandsch kanaal, meer dan voor 1860, ongeveer f 120,000, de scheepvaartkanalen in Groningen f 100,000, te zamen f 455,000.

Ten aanzien van het artikel, uitgetrokken tot een bedrag van f 10,000,000 voor den aanleg van spoorwegen, zegt de Regering, dat het cijfer van dat artikel niet zal worden verhoogd. Alsdan zal het van de

aan te vragen gelden te maken gebruik in bijzonderheden worden toegelicht.

Uit de verschillende bij de Memorie gevoegde staten blijkt onder anderen het volgende:

Voor de verbetering der hoofdrievieren is voor 1861 f 353,000 uitgetrokken.

Art. 2 is met f 10,000 verhoogd, daar door het aanleggen van spoorwegen voor Staatsrekening de werkzaamheden bij het departement aanzienlijk zullen toenemen, en het vermoedelijk noodig zal zijn, daarvoor eene afzonderlijke afdeling op te rigten.

De Regering wenscht tot bevordering der gratis-inenting mede te werken. Zij hoopt dat haar voorbeeld door de provinciale besturen gevolgd zal worden. Zij stelt zich voor jaarlijks 75 premien, elk van f 20, naar evenredigheid der bevolking over de provincien te verdeelen, of eene medaille beschikbaar te stellen voor de genees- of heilkundigen, die zich het meest verdienstelijk hebben gemaakt, ten aanzien van de gratis-vaccinatie der minvermogensden.

De toestand van de groote zaal op het Binnenhof is niet alleen oogenschijnlijk zeer slecht, maar zij is dit werkelijk. Niet alleen dat de bekleding van het dak, wat de leijen-bekleding aangaat, voor het grootste gedeelte weg is, maar ook de beschieting is geheel vergaan en de kapanten zijn aangeschoten. Bij vallenden regen lekt het zoo sterk, dat men zich verplicht heeft gezien ter beschutting van den toegang naar de lokalen, die op de zaal uitkomen, een zogenoemd kraandak te maken en in den vloer, ter geheele lengte van de zaal, eene goot, ter afleiding en uitstrooming van het vallende water. Of sleeping, of geheel vernieuwen van het gebouw is dus volstrekt noodzakelijk geworden. Slooping van een gebouw dat van de 13de eeuw dagteekent en waaraan zooveel historische herinneringen zijn verbonden, mag de Regering niet voorstellen. Een van de merkwaardigste overblijfselen van vroegere eeuwen, eertijds een sieraad van het Binnenhof, mag niet verloren gaan. Herstelling op grootschaal blijft dus onvermijdelijk. Wellicht zou die nog een of twee jaren kunnen worden uitgesteld, vóór dat er dadelijk gevaar voor de nederstorting van het dakwerk te vreezen is; maar het is raadzaam, het niet tot dat uiterste te laten komen. Met zekerheid kan toch niet worden gezegd, dat zich geene omstandigheden zouden kunnen voordoen, welke de instorting van den kap zouden kunnen verhaasten. Er is dus besloten tot de herstelling van dit gebouw, in verband en in overeenstemming met de ontworpen en even onvermijdelijke verbouwing van een gedeelte van het Binnenhof, over te gaan. Volgens de voordragt van den bouwmeester wordt de som van f 75,000 voor de aanvankelijke restauratie van de zaal uitgetrokken. Zij is grotendeels bestemd voor de vernieuwing van het dak en de kap van het gebouw. De voorgevel zal aanvankelijk onaangeroerd blijven, even gelijk de zijgevels, aangezien de gebouwen, die tegen die zijgevels zijn geplaatst, vooreerst nog niet kunnen worden gemist.

Het gebouw voor den Hoogen Raad is aanbesteed voor f 212,700. Bij het ontgraven van den funderingsput bleek het intusschen, dat eene ongelijke en slappe veenlaag van 6 palm tot één el dieper lag dan de fundering, zoo als die in het bestek, waarop de besteding had plaats gehad, was bepaald. Die veenlaag is moeten worden uitgegraven en met zandspecie aangevuld, en dit extra-werk heeft f 7100 gekost, ten gevolge waarvan de aanbouw van het geheele lokaal op eene uitgave van f 219,800 komt te staan.

Op den 21 februarij 1860 heeft een dijkval te Flaauwers, in den polder Schouwen, plaats gehad, waarvan de kosten van voorziening nagenoeg f 150,000 beloopten. Ook de storm van 28 februarij heeft aan de Zeeuwsche zeevlieden eene schade veroorzaakt, die op f 25,000 werd geschat. Bovendien moest worden voorzien in buitengewone verdedigingswerken aan de oevers der meest bedreigde punten, als Borssele, Ellewoutsdijk, den Wilhelmispolder, Stavenisse, Bruinisse, den Vlietpolder, Oud- en Jong Breakens, te zamen geraamd op f 152,682, en de voorziening der oeverdefensie, vóór de oude hoeven, geraamd op f 35,000. Dewijl nu op de Staatsbegroting voor 1860 voor het tekort op de gewone werken der calamiteuse polders, mitsgaders voor buitengewone voorzieningen; slechts is toegestaan f 270,000, zoo moet een belangrijk gedeelte der bovengemelde onvoorziene werken komen ten laste van het dienstjaar 1861, en is daartoe eene verhooging met f 80,000 onvermijdelijk geoordeeld.

Voor kosten van het toezigt op de spoorwegen is f 29,000 uitgetrokken.

Onder dagteekening van den 27sten 11. hebben de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Financien de volgende nota aan de Tweede Kamer doen geworden:

„In de Memorie van Toelichting betreffende het ontwerp van wet tot vaststelling van het Vde hoofdstuk der Staatsbegroting voor 1861 is medegedeeld, dat het cijfer van f 10,000,000, in dat ontwerp voor het aanleggen van spoorwegen voor rekening van den Staat uitgetrokken nader zou worden verhoogd. De nadere overwegingen der Regering hebben geleid tot de slotsom, dat genoemd bedrag met f 3,000,000 behoort te worden vermeerderd. Tot wijziging van het wetsontwerp, behelzende de begroting der uitgaven van het Departement van Binnenlandse Zaken voor 1861, als een gevolg daarvan, zal nader eene nota worden ingediend. Dit schijnt het regeltmatigst te kunnen plaats hebben bij de beantwoording van het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal over de bedoelde wetsvoordragt. Inmiddels verzoekt de Regering, dat voor het cijfer van art. 92, thans in de stukken voorkomende tot een bedrag van 10 miljoen, worde gelezen *dertien* miljoen.

„Bij die raming wordt uitgegaan van de onderstelling, dat voor de nagenoemde gedeelten van lijnen de ontegeningen, werken en leveringen ondernomen zullen worden, als: 1°, van Arnhem naar Zutphen, met de brug over den IJssel; 2°, van Harlingen naar Leeuwarden; 3°, van Maastricht naar Roermond, met de brug te Venlo; 4°, van Breda naar Tilburg; 5°, van Rosendaal tot de Schelde, nabij Bergen op Zoom; 6°, van Utrecht naar Culemborg, met de brug over de Lek; 7°, van Breda naar den Moerdijk, met de havenwerken c. a. aldaar en met de brug nabij Rotterdam; 8°, van het Nieuwe Diep naar Alkmaar, terwijl daarenboven te rekenen is op de werken van het kanaal door Zuidbeveland.

„Voor de genoemde gedeelten wordt, zoover de raming daarvan reeds thans mogelijk is, wat 1861 betreft, noodig geacht voor ontegeningen f 2,300,000, grondwerken f 1,000,000, bovenbouw f 250,000, kunstwerken f 1,000,000, stations-inrigtingen f 700,000, wachterswoningen enz. f 150,000, materieel van vervoer f 1,500,000, personeel en opzigt bij de werken f 300,000, onvoorziene uitgaven f 500,000, te zamen f 9,700,000. Er is te stellen voor kosten der bruggen te Zutphen f 713,857, Venlo f 1,000,000, Culemborg (met bijbehorende werken) f 716,090, Rotterdam f 2,091,435 en havenwerken c. a. te Moerdijk f 400,000, te zamen f 11,366,242, waarvan vermoedelijk 1/5 of ongeveer f 2,300,000 zal kunnen worden aangewend, alzoo f 2,300,000; waarbij te voegen is voor het

kanal door Zuidbeveland f 1,000,000; alzoo te zamen f 13,000,000.

„Het afmaken van het kanaal door Zuidbeveland zal eene som van ongeveer f 2,172,000 vorderen; voor het dienstjaar 1861 f 1,000,000 aanvragende, zal het overige over 1862 en 1863 te verdeelen zijn.

„In de globale raming van kosten, overgelegd als vierde bijlage der Memorie van Toelichting betrekkelijk de wetsvoordragt voor den aanleg van spoorwegen voor rekening van den Staat werd uitgetrokken eene som van f 3,422,000 voor den overgang van de Ooster-Schelde met bijbehorende werken. Bij de Memorie van Beantwoording van het verslag der Commissie van Rapporteurs van de Eerste Kamer der Staten-Generaal deed de Regering toezeggen, dat zij zich zou beijveren, zoodra eengzins doenlijk voorstellen te doen betrekkelijk den overgang van de Ooster-Schelde. Zij gaf daarbij de verzekering dat, welke ook die voorstellen mogten zijn, de som van f 3,422,000, in de raming van kosten uitgetrokken voor den overgang van de Ooster-Schelde met bijbehorende werken, voldoende zou worden bevonden om ook daartoe den aanleg van het kanaal van Zuidbeveland te bekostigen. De Regering meent dat de onderhandelingen, die met de Maatschappij tot indijking van op- en aanwassen in de Ooster-Schelde over de overname van het gedeeltelijk aangelegde kanaal worden gevoerd, thans genoegzaam gevorderd zijn om een gunstigen uitslag te mogen doen verwachten; zij meent tevens dat de te bedingen voorwaarden van dien aard zullen wezen, dat zij de goedkeuring der Wetgevende Magt zullen kunnen wegdragen. Het is in de bedoeling der Regering, den overgang der Ooster-Schelde te doen plaats hebben door middel van een dam, die volgens de vroeger medegedeelde raming van kosten op f 1,000,000 wordt begroot. Maar alvorens tot deze afsluiting te kunnen overgaan, moet het nieuwe kanaal door Zuidbeveland voor de scheepvaart geopend zijn, zoodat dit kanaal moet gerangschikt worden onder de werken, die in de eerste plaats in het belang der aan te leggen Staats-spoorwegen moeten worden tot stand gebragt. Bij gelegenheid der behandeling van de wetsvoordragt tot goedkeuring der vermoedelijk met bovengenoemde Maatschappij te sluiten overeenkomst, zal dit punt meer opzettelijk kunnen worden besproken.

HOOFDSTUK VI.

(Departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst.)

1ste afdeling, kosten van het Departement, f 31,700; 2de afdeling, Protestantische kerkgenootschappen, f 1,435,289.43; 3de afdeling, Israëliitisch kerkgenootschap, kosten van het bestuur, f 38,250; 4de afdeling, pensioenen en wachtgeld, f 206,380; 5de afdeling, onvoorziene uitgaven, f 3500, totaal van het Vde hoofdstuk f 1,765,119.43½.

Blijkens de bij dit Hoofdstuk gevoegde Memorie van Toelichting wordt o. a. opgemerkt, dat bij de raming, behalve de behoefte aan fondsen ter bestrijding van tractementen voor nieuwe predikantsplaatsen, ook in aanmerking is genomen de dringende behoefte aan verhooging van predikantstractementen op standplaatsen, waar het tractement, ofschoon f 800 of meer bedragende, echter ontoereikend moet worden geacht, en waar het verlesjen van een matig *alterum tantum* ter verhooging der bezoldiging van hare leerzaren het meest noodzakelijk wordt bevonden. Ten einde zooveel mogelijk in de voorschreven behoefte te voorzien is art. 11 gesteld op f 13,750.99, zijnde f 7000 meer dan dit artikel nog bedragen indien het niet werd verhoogd, doch slechts f 4162 hooger dan op de loopende dienst van 1860 is toegestaan.

Het cijfer voor kinder-, school- en academiëgeld is f 4000 lager gesteld dan het bedrag, hetwelk daarvoor bij de begroting voor 1860 is toegestaan. Tot die vermindering zal zonder bezwaar kunnen worden overgegaan, uit aanmerking van hetgeen over 1859 is benoemd geweest en omdat het niet te verwachten is dat de behoefte voor 1861 aanmerkelijk groter zal zijn.

Voor onderstandgelden aan kerkelijke gemeenten, meest voor kerken en pastorieën, is thans f 5000 minder geraamd dan in 1860.

3de afdeling. Israëliitisch kerkgenootschap.

Voor tractementen en toelagen van opperrabbijnen, rabbijnen, kerkleerzaren en predikers, weduwen, kindergelden en vervulling of waarneming van vacante rabbijnaten is thans f 1700 meer uitgetrokken. In verband met een aanhangig verzoek om vervulling van het vacante rabbinaat te Amsterdam, is het raadzaam geacht dusdanige verhooging voor te dragen. De omstandigheid, dat gedurende een aantal jaren sommige rabbijnaten onvervuld zijn gebleven, heeft te weeg gebragt dat, ofschoon de behoeften voor andere onderdeelen van dit artikel hooger stegen dan het bedrag hetwelk daarvoor was uitgetrokken, nogtans tot geene verhooging van het cijfer heeft behoeven te worden overgegaan, maar het ontbrekende uit de onbeschikt gebleven gelden heeft kunnen worden bestreden.

De som voor pensioenen uitgetrokken is geheel gelijk aan het bedrag, hetwelk daarvoor bij de begroting voor 1860 is toegestaan.

Het uitgetrokken bedrag voor onvoorziene uitgaven is gelijk aan de som op de begroting voor 1860 toegestaan.

HOOFDSTUK VII.

(Departement voor de zaken der R. K. Eeredienst.)

1ste afdeling, het departement, f 27,200; 2de afdeling, Roomsch-Katholiek kerkgenootschap, f 563,002.30; 3de afdeling, kerkgenootschap der Oud-Bisschoppelijke Kleriezy, f 11,600; 4de afdeling, pensioenen, wachtgeld en tijdelijke onderstand, f 56,171.50; 5de afdeling, onvoorziene uitgaven, f 3000. Totaal van het Hoofdstuk f 660,973.80½.

Blijkens de bij het wetsontwerp gevoegde Memorie van Toelichting zijn de onderwerpen van uitgaaf op de gebruikelijke wijze ingedeeld, en omschreven bij den daarnavensgevoegden uitgewerkten en toelichtenden staat. Uit dien staat blijkt, dat het geraamde beloop van 12 der 16 artikelen, waaruit dit Hoofdstuk is zamengesteld, geen verschil met de vorige begroting oplevert, maar dat dit wel het geval is voor zooveel de vier overige artikelen betreft. Het voor 1860 toegestane bedrag dier artikelen is voor 1861 verhoogd met f 8106.

HOOFDSTUK VIII.

(Departement van Marine.)

1ste afdeling, kosten der administratie, A, departement, f 97,050, B, directie der marine te Amsterdam, Hellevoetsluis, Vlissingen en Willemoord, f 250,975; 2de afdeling, loodswezen, betooning, bebakening, verlichting, quarantainediens enz., f 863,094; 3de afdeling, materieel der zeemagt en van 's Rijks

werven, f 4,270,000.90; 4de afdeling, personeel der zeemagt, f 2,912,310; 5de afdeling, pensioenen, tijdelijke pensioenen, wachtgeld, gratificatiën en onderstand, f 487,489; 6de afdeling, onvoorziene uitgaven, f 50,000. Totaal der begroting van het Departement van Marine, f 8,833,868.

De bij dit Hoofdstuk gevoegde Memorie van Toelichting bevat, behalve de opgave van een gering verschil in het eindecijfer der begroting voor 1861 met dat van 1860, een beknopt overzicht omtrent het materieel der zeemagt en van 's Rijks werven. Gedurende het dienstjaar 1860 is het personeel der zeemagt door de gewone aanwerving tot boven de bepaaldesterkte geklommen. Omtrent den gezondheids-toestand van de Nederlandsche zeemagt, zowel in Oost- en West-Indië als binnenlands dienst doende, wordt ook een breedvoerig rapport uitgebragt, hetwelk over het algemeen gunstig luidt.

HOOFDSTUK IX A.

(Nationale schuld.)

1ste afdeling, interesten, lijfrenten en loantsines, f 29,924,475.36; 2de afdeling, amortisatie en aflossing van rentegevende nationale schuld, f 1,066,000; Totaal van het Hoofdstuk f 30,990,475.36.

Dit Hoofdstuk gaat even als de vorige jaren vergezeld van eene Memorie van Toelichting, waarin voorkomt 1°, een overzicht van den stand der Nationale schuld, en 2°, een uitvoerig overzicht van de volbrachte amortisatie. Daaruit blijkt, dat sedert 1850 geprojecteerd is een kapitaal van f 157,594,852.90, met eene jaarlijkse rentebeparing van f 6,106,144.66.

HOOFDSTUK IX B.

(Departement van Financien.)

1ste afdeling, kosten van het Departement, f 283,700; 2de afdeling, kosten van administratie van de grootboeken der nationale schuld en Agentschap van het Ministerie van Financien te Amsterdam, f 47,600; 3de afdeling, kosten van administratie der rentebetaling van de nationale schuld, f 32,710; 4de afdeling, kosten van administratie der publieke schatkist, f 470,010; 5de afdeling, kosten van het mantuwsen, f 33,075; 6de afdeling, kosten van administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen, de scheepvaartregten en den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken, f 2,960,560; 7de afd., kosten van administratie der indirecte belastingen, van de Staatsloterij en van de bewaring des kadasters, f 588,595; 8ste afdeling, kosten van administratie der posten, f 1,074,740; 9de afdeling, kosten van administratie en lasten der domeinen, mitsgaders het geldelijk behoor der groote wegen, vaarten of kanalen en veeren, f 240,494; 10de afdeling, honorarium van den Lands advocaat, f 1000; 11de afdeling, pensioenen, wachtgeld en restitutiën, f 1,184,000; 12de afdeling, onvoorziene uitgaven, f 48,000. Totaal van het Hoofdst. f 6,600,474.

Blijkens de Memorie van Toelichting blijft de raming der behoeften voor het Departement van Financien voor het dienstjaar 1861 beneden de vastgestelde begroting voor de dienst van 1860 met een bedrag van f 20,591, onder welk cijfer slechts eene som van f 75,000 als buitengewone uitgaven wordt aangevraagd; terwijl voor uitgaven van buitengewone aard op de loopende begroting een bedrag van f 165,000 voorkomt, en alzoo f 90,000 meer dan thans daarvoor benoemd wordt geacht. De gewone uitgaven zijn dus oppervlakkig beschouwd f 69,409 hooger dan in 1860, doch bedragen werkelijk f 2191 minder, vermits onder dit cijfer in de eerste plaats is begrepen f 36,515 als noodzakelijk gevolg om in de jaarlijks aangroeiende behoeften van het postwezen te voorzien; zijnde de begroting van uitgaven voor 1861 in de tweede plaats bezwaard geworden met twee posten, welke daarop vroeger niet voorkwamen, namelijk vergoeding aan controleurs ter vervanging van hun aandeel in de leges, zegel- en plombegelden, ad f 15,370, en gelijke vergoeding aan ambtenaren bij de entrepôts, ter vervanging van hun aandeel in de sluit- en ontsluitgelden, ad f 19,625. De Regering heeft gemeend dat het wenschelijk is, die beide posten onder de Staatsuitgaven te brengen, en alzoo van af 1861 het aandeel van de betrokken ambtenaren in de hierboven omschreven gelden aan de schatkist te moeten verantwoorden, zoodat tegenover die vermeerdering der uitgaven is te stellen de bij de wet op de Middelen verhoogde raming van de ontvangsten wegens leges aan de schatkist vervallen met f 20,000 en voor de inkomsten van de entrepôts met f 20,500. Met opzigt tot de voor buitengewone uitgaven in de raming uitgetrokken som van f 75,000 moet worden opgemerkt, dat deselve bestemd is tot de geheele voltooiing van de entrepôt-inrigting te Rotterdam, alsmede tot daarestelling op het onbenuttigde terrein van eene steenen en eene houten bergplaats, die meer dan voldoende renten zullen opleveren; terwijl voor het vervolg alleen de kosten van onderhoud van het entrepôt op de Staatsbegroting zullen voorkomen.

HOOFDSTUK X.

(Departement van Oorlog.)

1ste afdeling, kosten van het Departement f 129,700; 2de afdeling, tractementen, bureaukosten en fourragegelden voor paarden van den grooten en generelen staf van het leger, van de administratie der armee, van de provinciale en plaatselijke staten, f 278,280; 3de afdeling, tractementen, soldij, fourragegelden en verdere kosten van de verschillende wapenkorpussen, daaronder begrepen die van de officieren van gezondheid en der paardenartsen, alsmede gratificatiën, te verleenen aan de met lichaamsgebreken ontslagen wordende onder-officieren en manschappen, f 8,010,792; 4de afdeling, remonte, f 164,000; 5de afdeling, Koninklijke Militaire Akademie, f 60,000; 6de afdeling, reiskosten en vacatiën, met inbegrip der restitutiën van dien dienste van het Rijk gedane uitschotten, f 28,000; 7de afdeling, geneeskundige dienst, f 415,313; 8ste afdeling, vuur en licht in de wachten, f 25,500; 9de afdeling, scheeps- en wagenvrachten en overvaartgelden, vergoeding voor geleiden schade, uit het contract wegens de transporten te water voorkomende, f 48,000; 10de afdeling, materieel der artillerie en draagbare wapenen, met den aankleef van dien, onder het beheer der artillerie staande, f 493,108; 11de afdeling, materieel der genie en al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren, f 1,060,000; 12de afdeling, Kasernering, f 260,000 (waaronder f 170,000 voor eene nieuwe kaserne te Leeuwarden); 13de afdeling, verschillende uitgaven, f 209,100; 14de afdeling, tractementen, soldij en verdere kosten van het korps maréchaussée, alsmede gratificatiën te verleenen aan met lichaamsgebreken ontslagen wordende maréchaussées, f 208,700; 15de afdeling, overcomplete officieren, pensioenen, gagementen, onderstand en wachtgelden, f 1,524,100; 16de afdeling, onvoorziene uitgaven, f 75,407; totaal f 12,990,000.

In de Memorie van Toelichting tot dit Hoofdstuk lezen wij o. a. het volgende:

De begroting van dit Hoofdstuk is opgemaakt in den geest der beraadalingen, die over dit gewichtig onderwerp hebben plaats gehad, zoo bij het vaststellen der begrooting voor het jaar 1860, als wegens de verhooging, daarop nu onlangs toegestaan.

De Minister is in de gelegenheid geweest zijne inzichten daarover toen te ontwikkelen, en zal dus, zoo hij zich vleit, niet noodig hebben die alhier in het breedte te herhalen. Geene noodlooze hervormingen beoogt hij, maar verbetering van het bestaande; bezuiniging en vereenvoudiging waar die mogelijk zullen wezen; doch bovenal het tot stand brengen van een vasten grondslag voor de verdediging des Rijk, waarvan de uitvoering te lang is uitgesteld, en welke intusschen door de tijdsomstandigheden dringend wordt geboden. Hieromtrent zal wel bij niemand eenige twijfel bestaan. De tegenwoordige toestand van ons werelddeel is niet geschikt om gerustheid in te boezemen. De naaste toekomst houdt wellicht groote gebeurtenissen in zich besloten, en daarop niet voorbereid te zijn, zou in elk geval onverantwoordelijk mogen worden genoemd.

Uit dit standpunt moeten de ontworpen begrooting en het eindejijfer daarvan beoordeeld worden. De Minister verzoekt die uit datzelfde standpunt te moeten toelichten. Hij gaat daartoe over met op te merken, dat, indien hij bij zijne optreding in het laatste des vorigen jaars niet bij magte was dadelijk al de uitgaven op te geven die voor 1860 zouden worden vereischt, en derhalve eene supplettoire begrooting heeft moeten indienen, hij thans de ontworpen raming aanblijft met het voornemen om daarop geene verhooging aan te vragen, ten ware onverwachte staatkundige gebeurtenissen dit mogten vorderen.

De begrooting bevat dan ook gewone en buitengewone uitgaven. De laatste betreffen de passieve verdedigingsmiddelen of uitgaven van materiële aard, waarvan een betrekkelijk klein gedeelte voortaan voor vast op de begrooting zal blijven, terwijl het meerendeel werkelijk als buitengewoon en dus als voorbijgaande is aan te merken.

Wat de actieve staatkundige of het personeel betreft, zijn in deze begrooting opgenomen de kosten der versterking van de vestingen, die in het vorigen jaars reeds is aangekondigd. Deze versterking wordt er een depot bij het regiment grenadiers en jagers gevoegd; heeft de vesting-artillerie eene uitbreiding bekomen; is het getal paarden bij de veld- en rijdende artillerie vermeerderd; is er een artillerie-trein opgericht, en is het bataillon mineurs en sapeurs met eene compagnie versterkt.

De buitengewone uitgaven hiervóór bedoeld betreffen:

1° het wijzigen, zooveel mogelijk, der voorhanden geweren tot getrokkenene.

Het voornemen bestaat, om ook in 1861 dit werk met kracht te blijven voortzetten, zoodat men met gerustheid mag verwachten, dat op het einde des gezegden jaars ruim 100,000 dezer wapens zullen gereed zijn, waarbij dan nog 12,000 tirailleur-geweren moeten worden gerekend. Te gelijker tijd worden de ligte 6ponder-batterijen veranderd in getrokken geschut van 4 pond, terwijl steeds proeven genomen worden om onze zware bronzen vuurmonden van trekken te voorzien, en tot verdragend en juist treffend kust- en vestinggeschut in te richten. Men mag verwachten, dat in den loop van het volgend jaar al onze 6ponder-veldbatterijen, en bovendien minstens een vijftigtal zware vuurmonden, tot getrokken geschut zullen zijn gewijzigd.

2° het verder voortzetten der werkzaamheden tot voltooiing onzer verdedigingswerken.

3°, reeds bij de behandeling der begrooting voor het loopend dienstjaar is er op gewezen dat, wanneer de kosten van huisvesting der troepen en het stallen der paarden niet meer door de gemeenten, maar door de troepen garanderen, gedragen, maar ten laste van 's Rijks schatkist gebracht moeten worden, dit van zelf aanleiding zal geven tot eene aanzienlijke verhoging van uitgaven voor het bestuur van oorlog. Ten einde evenwel de belangen der schatkist zooveel mogelijk te behartigen, zonder die der gemeenten te kort te doen, is als beginsel aangenomen, dat de gemeentebouwen, thans tot militair gebruik bestemd, niet daarin behorende meubelen kosteloos ten gebruik aan het Rijk zullen worden afgestaan, en, aanvang nemende met den 1 januarij 1861, door de zorg van het bestuur van oorlog voor rekening van het Rijk onderhouden en, zoo noodig, verbeterd; terwijl, wanneer die gebouwen enz. niet meer voor militair gebruik noodig worden geoordeeld, zij aan de gemeenten zullen worden teruggegeven in den staat waarin zij zich dan bevinden.

Op deze grondslagen zijn in den loop van dit jaar met de gemeentebesturen onderhandelingen geopend, en hoewel 'nog niet alle zich tot eene zoodanige overeenkomst genegen hebben verklaard, zijn toch verreweg de meeste besturen daartoe bereid, zoodat alnu, te beginnen met het jaar 1861, de kosten voor het onderhoud der gebouwen, dienende tot huisvesting der troepen en het stallen der paarden, ten laste van 's Rijks schatkist zullen worden gebracht. Ten gevolge daarvan moet de begrooting van Oorlog met eene som van f 260,000 worden verhoogd; onder welke gelden echter de kosten zijn begrepen voor den bouw eener kaserna te Leeuwarden, die als buitengewone uitgaven dienen te worden aangemerkt.

Op de kosten van het Departement, wordt o. a. aangegeeft, dat voorloopig eene vermindering van uitgaven op deze afdeling zal worden verkregen van f 10,000, welke vermindering wel niet dadelijk effect zal hebben, omdat zij natuurlijk in den eersten tijd door de pensioenen wordt opgewogen; doch die uitgaven zijn uit den aard meer als aflopende betalingen dan als vaste uitgaven te beschouwen; terwijl de vermindering op die voor de schrijvers ook gaandeweg zal plaats vinden.

Voor het wapen der infanterie wordt minder gerekend f 15,341.13 en voor het wapen der kavaleries f 1,504.

Wat het wapen der artillerie betreft, wordt gezegd dat de reeds ten vorigen jare bij dit wapen voorgenomen verbeteringen in den loop van dit jaar tot stand gebracht zijn. Bij 's Konings besluit van den 29 januarij 1860, n. 73, is het regiment veld-artillerie met twee compagnieën artillerie-transporttrein en 241 paarden, ieder regiment vesting-artillerie met eene compagnie, en elk der daarbij bestaande compagnieën met 15 kanonniers vermeerderd; terwijl ook bij het regiment rijdende artillerie het aantal paarden met 84 is verhoogd. Ten gevolge van een en ander wordt voor dat wapen meer geraamd f 132,862.85.

Voor het wapen der genie wordt meer aangevraagd f 32,837.60 1/2, hoofdzakelijk voortvloeiende uit Zr. Ms. besluit van den 24 juli 1860, n. 65, waarbij gevolg is gegeven aan de mede reeds ten vorigen jare voorgenomen vermeerdering van het bataillon mineurs en sapeurs met eene compagnie, en van elke compagnie met één luitenant en twee sergeanten.

§ 9. Ten behoeve der Koninklijke Militaire Akademie wordt voor het dienstjaar 1861 eene som van f 9,585.60 meer geraamd dan voor 1860 is toegestaan.

Materieel der artillerie.

§ 12. Het groot verschil tusschen hetgeen voor deze afdeling thans wordt geraamd, en de gelden daarvoor bij de begrooting voor 1860 toegestaan, is een gevolg:

1°, van het gering bedrag der gelden, op de begrooting voor 1860 gebracht, en

2°, van de belangrijke werkzaamheden, die de Minister zich voorstelt, vooral met het oog op de invoering van getrokken geschut, in het jaar 1861 te doen verrigten.

Ad Ium. De gelden, op de begrooting van 1860 voor deze afdeling toegestaan, toch zijn werkelijk gering te noemen, in vergelijking van hetgeen voor het materieel der artillerie in vorige jaren is noodig geacht. Men kon zich echter bij het opmaken van gemelde begrooting tot deze geringe som bepalen, omdat in 1859 vele behoeften uit de voor dat jaar buitengewoon toegestane middelen waren aangeschaft, en, bij het veranderen der omstandigheden, in mindering zijn gebracht van het benoodigde voor 1860. Zoo zijn op de begrooting voor 1860 de sommen voor den aankoop van touw, leder, benodigdheden voor slaghoedjes en erasvuurwerken, brandbluschgereedschap, patroonpapier en saai, voor memorie uitgetrokken; terwijl de gelden voor den aankoop van vele andere behoeften benoodigd, vooral die tot aankoop van metalen, tot aankoop en onderhoud van bruggehoout en ponton-materieel, tot aankoop van werktuigen en gereedschappen en het verkopen van vijlen, tot aankoop van steenkolen, ook enz., zeer laag zijn gesteld. Ook zijn daarbij geene gelden voor den aankoop van vizieren voor getrokken geweren gebracht, daar men uit de in 1859 buitengewoon toegestane middelen eene belangrijke hoeveelheid dier vizieren had aangeschaft, die echter op het einde dezes jaars geheel zullen zijn aangewend, zoodat, bij het opmaken der begrooting voor 1861 weder gerekend is moeten worden op de aanschaffing der vizieren voor de geweren, welke in dat jaar tot getrokkenene zullen worden veranderd.

Ad Ium. Bij het opmaken der begrooting voor dit onderdeel is de Minister uitgegaan van de navolgende overwegingen:

1°, dat de gunstige toestand, waarin het materieel der artillerie over het algemeen verkeert, niet mag verminderen, en de voorraad der magazijnen, vooral in tijden als de tegenwoordige, niet mag worden uitgeput;

2°, dat het volledig uitrusten van het leger te velde met getrokken geschut, waarmede reeds een aanvang is gemaakt, met kracht moet worden voortgezet, en dat, zoo spoedig mogelijk, de kustbatterijen en de vestingen, voor zooveel noodig, van getrokken vuurmonden behooren te worden voorzien, tot welke invoering reeds proeven worden genomen;

3°, dat, in afwachting van den volledigen uitlag der proeven met geweren van een nieuw model, na de reeds tot stand gebrachte bewapening van het leger met getrokken geweren van het bestaand model, de magazijnen, zoo spoedig doenlijk, van een genoegzaam voorraad dezer geweren en daarbij behorende puntkogels moeten worden voorzien, ten einde daarmede voor alle mogelijke gebeurtenissen gereed te zijn. De Minister stelt zich dan ook voor met de op deze afdeling gevraagde gelden de hieronder vermelde werkzaamheden in 1861 te doen uitvoeren:

1°, het inrichten van getrokken geschut voor het leger te velde en, bij gunstige uitkomsten der weldra te nemen proeven, ook, zooveel mogelijk, voor de kustbatterijen en de vestingen; het aanmaken der daarbij behorende projectielen en opzetten; het aanbrengen van kleine wijzigingen, die het materieel voor het gebruik van getrokken geschut moet ondergaan, enz.; alsmede het doen der noodige onderzoekingen om bij den belangrijkste vooruitgang, die bij dat geschut wordt waargenomen, steeds op de hoogte te blijven van hetgeen elders geschiedt;

2°, het wijzigen van p. m. 55,000 gewone geweren tot getrokkenene, met den aankleef van dien, en waardoor het aantal dezer geweren op het einde van het jaar 1861 zal bedragen ruim 100,000, behalve 12,000 voorhanden tirailleur-geweren;

3°, het omgieten van een zoo groot mogelijk aantal der 30 miljoen voorhanden ronde geweerkogels tot puntkogels voor getrokken geweren;

4°, het voortzetten van den aanmaak van paardentuig voor de artillerie;

5°, het veranderen van p. m. 12,000 infanterie-sabels tot een verbeterd model;

6°, het voldoen aan de belangrijke eischen van materieel voor de koloniën, voor marine enz.;

7°, het zooveel mogelijk afwerken van het nog voor de uitrusting der vestingen noodige artillerie-materieel, hetgeen, door de vele werkzaamheden voor de proeven met getrokken geschut, niet zoo spoedig als aanvankelijk was vermoed heeft kunnen geschieden; het aanmaken van affuiten en voertuigen in vervanging van onbekwaam geworden; het herstellen van defect materieel, en het tot stand brengen van andere inrig-

ingen voor getrokken geschut.

Door deze belangrijke verrichtingen, die voor zooveel zij de getrokken vuurmonden en geweren betreffen, als buitengewone te beschouwen zijn, worden ook gevestigd de verhoogde sommen welke, in vergelijking met die der loopende begrooting, voor de daggelden en werkloonen in de verschillende onderdeelen van art. 20 zijn uitgetrokken. Hoewel het door het in elkander grijpen der verschillende werkzaamheden in de etablissementen niet wel mogelijk is het bedrag van het buitengewone op deze afdeling met genoegzame juistheid op te geven, zoo verneemt de Minister het gerustelijk op f 200,000 te mogen stellen. Die som van de geheele raming dezer afdeling aftrekkende, verkrijgt men nagenoeg hetzelfde cijfer als hetwelk in vroegere jaren gemiddeld werd aangevraagd.

De Minister vertrouwt dat de op deze afdeling aangevraagde gelden voldoende zullen zijn om al de hiervoor vermelde werkzaamheden ten uitvoer te brengen. Met volkomen zekerheid is dit echter vooraf niet te zeggen; het zal geheel afhangen van de uitkomsten, die ten aanzien van het kust- en vestinggeschut, tot getrokken gewijzigd, zullen worden verkregen. Slaagt men met deze inrigting op even gelukkige wijze als met het veldgeschut, alsdan bestaat het gegrond vooruitzicht dat wij met de gevraagde middelen op het eind des volgenden jaars in het bezit zullen zijn van eene vrij aanzienlijke hoeveelheid getrokken geschut van zwaar kaliber.

Daar het voor een kleinen Staat niet mogelijk is voor de daarstelling van dergelijk geschut zoo aanzienlijke sommen te besteden, als in de laatste tijden door groote Rijken is gedaan, die nog voortdurend ongehoorde sommen tot dat einde uitgeven, zoo is het gelukkig, dat men bij ons, op eene betrekkelijk weinig kostbare wijze, het bestaande geschut in getrokken kan veranderen. Het is den Minister hoogst aangenaam nu reeds te kunnen verklaren, dat men hiertoe voor het veldgeschut op eene allezins volkomen wijze is geslaagd door het volgieten, op het kaliber van 4 pond opboren en vervolgens trekken der ligte kanons van 6 pond, waardoor wij veldvuurmonden hebben verkregen, die geenszins behoeven achter te staan, voor zoover zulks uit de van elders ontvangen rapporten is af te leiden, bij de nieuw projecteerde getrokken kanons van hetzelfde kaliber in Frankrijk, Spanje, Rusland enz. ingevoerd; terwijl zij bovendien het groote voordeel hebben van geen nieuw affuitage te behoeven. Op dat voetspoor wordt thans een kanon van 30 pond voor de kustverdediging ingerigt, en er bestaat reeds eenig gegrond vertrouwen, dat de proeven met dien vuurmond de verwachting niet zullen te leur stellen.

Er zijn op deze afdeling geene gelden uitgetrokken voor de aanschaffing van geweren van een nieuw model, omdat de proeven met deze vuurwapenen nog niet zijn afgelopen. De Minister acht het bovendien raadzaam, ten opzichte der keuze van zoodanig geweer, met de meest mogelijke omzigtigheid te werk te gaan, vermits omtrent de juiste grootte van het voor de getrokken geweren meest geschikte kaliber in de meeste Staten nog voortdurend onzekerheid schijnt te bestaan, en zelfs volgens onlangs ingekomen berichten, het kaliber van het alhier in beproefing gegeven Zwitsersch geweer van 10 op 12 strepen zou zijn verroet.

De Minister acht het alzoo raadzaam, den geheelen afloop der proeven met de verschillende getrokken geweren af te wachten, afvórens eene beslissing te nemen in eene zaak, waarbij de belangen der schatkist zoo zeer zijn betrokken; en dit kan nu bovendien zonder het minste gevaar geschieden, omdat door de spoedige voorziening van het leger met getrokken geweren van het bestaande model onze infanterie in bewapening geenszins ten achteren staat bij die der meeste Europeesche Staten.

Materieel der genie.

§ 13. Deze afdeling, die tot nog toe slechts uit één artikel bestond, is thans in vier artikelen verdeeld.

De kosten van de verschanst legerplaats bij Nijmegen met het bruggenhoofd te Lent zijn geschat op ongeveer f 750,000; doch aangezien dat geheele werk niet één jaar zou kunnen worden ondernomen, heeft men zich bepaald om voor 1861 eene som van f 400,000 aan te vragen tot daarstelling der werken op den linker Waalooever.

De kosten der werken, die nog op het zuidelijk frontier moeten worden uitgevoerd, zijn geschat op omstreeks f 500,000. Om dezelfde reden als hierboven vermeld, is in dit artikel slechts eene som van f 100,000 gebracht voor de stelling van Willemstad, om welke te voltooien op de begrooting van een volgend jaar nog f 70,000 of f 80,000 zullen moeten worden aangevraagd.

In het fort Erprins te Helder ontbreekt een gebouw tot verpleging van zieken in oorlogstijd, dat tevens in vredetijd tot berging van materieel kan worden gebruikt. Bovendien zullen nog de binnenzijden der borstweringen van kustbatterijen met muren moeten worden bekleed. Voor de kosten dier werken is in de begrooting gebracht de som van f 70,000.

Het is volstrekt noodig, de middelen tot het stellen en behouden der onder-water-zettingen in de Utrechtsehe linie te verbeteren. Behalve een storbed achter de sluis te Honswijk, zullen eenige sluisen verbeterd en gemaakt en kanalen gegraven moeten worden. Voor die werken is eene som van f 50,000 in dit artikel der begrooting uitgetrokken.

Eindelijk is nog in dat artikel eene som van f 60,000 gesteld voor de werken in de legerplaats bij Milligen, welke vermoedelijk voldoende zal wezen tot verrijking der blijvende inrigtingen dier legerplaats; en al mogt dit niet het geval zijn, dan zouden toch zeker daarvoor geene belangrijke sommen meer behoeven te worden uitgegeven. De gelden op dit artikel voor verdedigingswerken, ad f 620,000, uitgetrokken, zoodat de welke tot gelijk einde op de onlangs toegestane supplettoire begrooting, ad f 440,000, voortkomen, te zamen eene som van f 1,060,000 uitmakende, strekken in mindering der zes millioen, door den Minister tot voltooiing onzer defensiewerken noodig

geacht, en dit zal het geval wezen met al de andere die bij volgende begrootingen voor nieuwe werken of gedeelten daarvan zullen worden aangevraagd. meest mogelijke zuinigheid zal daarbij worden acht genomen. De te maken werken zullen uitgebreider, met niet meer, niet grooter dan gebouwen voorzien wezen dan volstrekt noodig is; dier voege dat zij niet meer dan de betrekkelijk sterkte verkrijgen, welke zij in verband met het heel behoeven.

Ten einde voort te gaan met het leger op reedschaal te oefenen en eene eenparige ontwikkeling het krijgswezen te bevorderen, zal ook in het volgend jaar een gedeelte van het leger in het kamp blijven worden vereenigd; doch in plaats van één regiment kavalerie aan die oefeningen te deel nemen, gelijk dit jaar plaats heeft, bestaan voornemen om daartoe voor het vervolg twee menten kavalerie te bestemmen, en daarenboven twee andere regementen van dat wapen, met batterij rijdende artillerie, gedurende eene maand zonderling in gemelde legerplaats te vereenigen, is dan ook de reden, waarom voor de komende valende op het kamperen van troepen, voor het 1861 eene som van f 14,000 meer wordt geraamd dan voor 1860 is toegestaan.

HOOFDSTUK XI.

(Departement van Koloniën.)
1ste afdeling, kosten van het Departement, f 125,112.25
2de afdeling, pensioenen en wachgeld, f 1,000.00
3de afdeling, onvoorziene uitgaven, f 3000.00

HOOFDSTUK XII.

Onvoorziene uitgaven, f 100,000.
De bij het wetsontwerp gevoegde Memorie van Toelichting bevat het navolgende: In navolging van hetgeen in de laatstvoorgaande jaren is geschied, ook nu weder een staot tot specificatie van de verschillende uitgaven, die gedurende den loop van dienstjaar 1859 op het XIIde Hoofdstuk zijn aangegeven, overgelegd.
Uit den inhoud van dien staot blijkt, dat de noodzakelijkheid van het crediet geen gebruik is gemaakt, daar toch die uitgaven gesamenlijk nog de helft bedragen van de voor Onvoorziene uitgaven toegestane som van f 100,000.

Intusschen blijft de noodzakelijkheid bestaan, dat voor het dienstjaar 1861 een gelijk crediet van f 100,000 ter beschikking van de Regering worde toegestaan, in staat te zijn om daaruit in de uitgaven te voorzien, welke op het XIIde Hoofdstuk der Staatsbegrooting behooren te worden gebracht.

Het wetsontwerp op de middelen bevat de volgende raming van 's Rijks middelen en inkomsten voor dienstjaar 1861. Directe belastingen: grondbelasting met 2 1/2 procenten, f 10,338,250; personeel met 2 procenten, f 6,978,000; patenten met 2 1/2 procenten, f 2,803,200; accijnzen f 17,522,000; indirecte lastingen met 28 procenten, f 12,489,000; in- en gaande regten en scheepvaartregten met 13 procent op de regten van in- en uitvoer en 38 procenten op het formaatregtel. f 4,336,384; waarborg en belasting der gouden en zilveren werken, f 245,000; domein, f 1,147,128.57 1/2; opbrengst der posten, f 1,800,000; inkomsten van de Rijkse belastingen, daaronder gerekend de bijdragen van gemeenten voor de instandhouding van telegraafkantoren, f 302,900; opbrengst der Staatsloterij, f 400,000; opbrengst der uitgegeven acten voor de jagt en visscherij, f 95,000; opbrengst der loodsgelden, f 683,000; regt op de mijnen, 10 procenten voor kwade posten, volgens art. 36 wet van 21 april 1810 en 5 procenten voor oolievrijheid, volgens artt. 37 en 38 van het decreet van 6 mei 1811, f 1380; verschillende ontvangsten, toevallige baten, f 1,320,763.67; de onvervreemde renten ten laste van België, bepaald bij § 1 van art. 63 van het verdrag van 5 november 1842, geoordeeld bij de wet van 4 februarij 1843 (Staatsblad n. 3), f 400,000; het koloniaal batig slot van dienstjaar 1860, geraamd op f 20,600,000; de kedingen uit de geldmiddelen van 's Rijks overzees bezittingen, tot kwijting der renten ten laste dier bezittingen daargesteld, f 9,800,000. Totaal f 91,262,006.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.